

RAUMAN MAALAIKUNNAN
KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

Inventointikertomus, laatinut
ylioppilas Kerttu Itkonen

SISÄLLYSLUETTELO

Alkusanat	1
S o r k k a	
Vare	3
Irtolöytö	3
U o t i l a	
Vareet	3
Rautakautinen hautakumpu	5
T a r v o l a	
Vare	5
Kivivarustus	6
N i h a t t u l a	
Vareet	6
Kivilatomus	9
K o l l a	
Vareet	9
Irtolöytö	15
U n a j a	
Vareet	15
S o u k a i n e n	
Vareet	16
V a s a r a i n e n	
Vareet	19
A n t t i l a	
Vareet	27
K u l a m a a	
Vareet	27
Irtolöydöt	28
V e r m u n t i l a	
Vareet	29
Irtolöytö	30
Rautakautiset kumpukalmistot	31
Lisäys	36
Valokuvaluettelo	36

ALKUSANAT

Kesäkuun 28. ja heinäkuun 30. päivän välisenä aikana v. 1961 suoritin Muinaistieteellisen toimikunnan palkkaamana Rauman maalaiskunnan kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnin. Työssäni käytin hyväkseni lähinnä lehtori V. Högmanin v. 1891 ja 1893 laatimia luetteloita Rauman seudun hiidenkiukaista ja kertomuksia muutamien hiidenkiukaiden tutkimisesta.¹ Lisäksi käytin Högmanin luettelon ja kertomusten tavoin topografiseen arkistoon kuuluvia A. Europaeuksen, Ella Kivikosken, H. Salmon ja V. Luhon tarkastus- ja kaivauskertomuksia. Maanmittaushallituksen kartta-arkistosta ja Nimiarkistosta sain muutamia muinaisjäännöksiin viittaavia tietoja, jotka kuitenkin koskivat jo Högmanin luettelossa mainittuja muinaisjäännöksiä eivätkä siten tuoneet esiin mitään uutta.

Maanomistajat suhtautuivat tiedusteluihin ystävällisesti ja opastivat auliisti muinaisjäännösten luo. Muutama Högmanin mainitsema muinaisjäännös jäi löytämättä vaillinaisen tai virheellisen paikanmäärittelyksen vuoksi, jokunen osoittautui luonnonmuodostumaksi. Varsinaisessa tekstiosassa olen maininnut tarkastamatta jääneet muinaisjäännökset, joiden sijaintipaikka on tiedetty kylän tarkkuudella; loput on mainittu lisäyksessä. Pitäjän eteläisten kylien kohdalle on saattanut jäädä aukkoja ensinnäkin siksi, että kylistä ei ollut käytettävissäni ajan tasalla olevia karttoja ja toiseksi siksi, että aikaisemmat maininnat puuttuivat kokonaan. Sellaisia vareita, joista topografisessa ^{arkistossa} ei ennestään ole tietoja, löytyi kymmenkunta. Vareiden ohella Rauman maalaiskunnan

1. Eräät Högmanin tiedot perustuvat maisteri Sjörosin muistiinpanoihin. Tekstissä olen viitannut sekä Högmanin luetteloon että siihen perustuvaan Anna-Lisa Lindetöfn artikkeliin SMYA XXVII:ssä.

kiinteisiin muinaisjäännöksiin kuuluu rautakautisia kumpukalmistoja. Näitä on tähän mennessä ollut tiedossa kolme; nyt lukumäärä kaksinkertaistui.

Karttoina käytin taloudellisen kartan lehteä Rauma 1132, mittakaava 1:100 000, keskeneräisen peruskartan karttalehtien neljännesten 1132 07 C, D, 1132 08 C, 1132 10 A, B, C, D, ja 1132 11 A fotostaattijäljennöksiä, mittakaava 1: 10 000, sekä vanhan pitäjänkartan lehteä $\frac{IV:3}{21}$, mittakaava 1: 20 000. Taloudelliseen karttaan olen merkinnyt peruskarttojen lehtijaon. Muinaisjäännökset olen merkinnyt peruskarttaan ja pitäjän eteläisten kylien kohdalla pitäjänkarttaan, vareet, kuuluivatpa ne sitten pronssi- tai rautakauteen, vihreällä, rautakautiset ja iältään epämääräiset muinaisjäännökset punaisella ja irtolöydöt mustalla. Jokaisen muinaisjäännöksen kohdalle olen merkinnyt korkeuden merenpinnasta.¹ Metrimäärä ilmaisee alarajan; siis esim. "15 m merenpinnan yläpuolella" on tulkittava "15 - 19.9 m merenpinnan yläpuolella". Epätarkkuus on näin sauri siksi, että kartoissa vain harvoin on käytetty apukäyrää osoittamaan 2.5 m:n nousua.

Kertomukseen liittyy kymmenen karttalehteä, neljä erikoiskarttaa sekä 117 valokuvaa, joista yhdeksän on ylioppilas Martti Linkolan kesällä 1960 ottamia.

Työni aikana asuin Rauman kaupungissa. Matkat, noin 900 km, kuljin polkupyörällä.

Helsingissä 20. joulukuuta 1961

Kerttu Itkonen

1. Kulamaan ja Vermuntilan eteläosien kohdalta nämä merkinnät puuttuvat, koska pitäjänkartassa ei ole korkeuskäyriä. Peruskartoitukseen kuuluvia mittauksia ei vielä ole suoritettu näiden karttalehtien osalta.

SORKKA

Vare

- ✓ Mj. 1. Vare, paikallinen nimi Hiittenvare
Tila: Uola 7⁶
Omistaja: Maanviljelijä Eero Uola, Rauma, Sorkka
Sijainti: 200 m länsiluoteeseen Rauman-Porin tien varrella olevalta Rauman mlk:n ja Eurajoen rajamerkiltä
Maasto: Vare on louhikkoisen kallion huipulla, pohjoispuolella on peltoaukea, eteläpuolella metsää, jota halkoo Porin tie. Kalliolla kasvaa sekametsää ja se on suurelta osalta hakkuujäännösten peitossa.
Kuvaus: Vare on tehty silmäkiven varaan. Sen suurin halkaisija, P - E, on 12 m, I - L on 10,5 m. Korkein kohta, 2 m, on eteläreunassa. Keskusta on erittäin pahasti pengottu. Koko vare on puiden ja hakkuujäännösten peitossa.
Aikaisemmat havainnot: V. Högmanin kertomus s. 11, A. Europaeus, *Lindblät s. 5. 204, n:o 94*
Filmit: 25182, 25183, 25184
Merkitty 2. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.
- Irtolöytö Rauman museo 1689:1, nuotanpaino, löytänyt työmies Jalmari Haapasalo v. 1915 Pramin talon perustusta kaivettaessa. Löytöpaikka merkitty taloudelliseen karttaan.

UOTILA

Vareet

- ✓ Mj. 2. Vare, paikallinen nimi Isovuoren vare
Tila: Vilkkilä 5
Omistaja: Maanviljelijä Lauri Vilkkilä, Rauma, Uotila
Sijainti: Isovuori on 3 km:n päässä Rauman kirkolta vanhan Lappiin vievän tien eteläpuolella. Tien ja vuoren väliin jää viljelysaukea.
Maasto: Vare on Isovuoren länsipäässä, siltä on hyvä näköala peltojen ja Ayhönjärven yli kaupunkiin. Vuoren laki on melko tasainen, puustona ovat kitukasvuiset männyt.
Kuvaus: Vare on ladottu tasaiselle paikalle korkeimmasta kohdasta hiukan etelään. Kivien joukossa on jonkin verran hiekkakiveä. Vare on säännöllisen muotoinen, 6.5 x 7 m, korkeus on 1.3 m. Sitä on melkoisesti liikuteltu, keskellä on syvennys.
1. Mv. Vilkkilä mainitsi katoavan, että vuoren pohjoisseinässä on rautaisia laivankiinnitysrenkaita.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 10 , Lindelöf s. 203, n:o 91

Filmit: 25185, 25186

Merkitty 4. karttaan. 35 m merenpinnan yläp.

Mj. 3. Vare

Tila: Vilkkilä 5

Omistaja: Maanviljelijä Lauri Vilkkilä, Rauma, Uotila

Sijainti: Vare on Rauman - Euran pikatien varrella 30 m Uotilan tienhaarasta Euraan päin, näkyy hyvin tielle

Maasto: Loivasti itään kohoava matalaa mäntyä kasvava kallio. Vare on länsisyrjällä noin 4 m huippua alempana.

Kuvaus: Alkuperäinen koko on ollut noin 5.5 x 5.5 m, nyt vare on osaksi hajoitettuna epämääräinen: pituus E - P -suunnassa noin 10 m. Korkeus on 70 cm. Varetta on hajoitettu etenkin eteläsyrylle, keskellä on kuoppa.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 9 , Lindelöf s. 203, n:o 88

Filmit: 25187, 25188, 25189

Merkitty 4. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 4. Kaksi varetta

Tila: Vilkkilä 5

Omistaja: Maanviljelijä Lauri Vilkkilä, Rauma, Uotila

Sijainti: Vareet ovat Rauman - Euran pikatien varrella 230 m Uotilan tienhaarasta Euraan päin, 80 m tieltä etelään.

Maasto: Matinhaka, jossa varet ovat, on matalahkoa metsäistä kalliota. Varet ovat kallion itälaidalla. Kallion ja maantien väliin jää kostea notkelma.

Kuvaus: Pohjoisempi vare (1) on kooltaan 4 x 4 m. Keskustaan on kaivettu syvennys, josta kivet on heitelty itäsyrylle. Kuopan reunassa kasvaa mänty. Varaan korkeus on 80 cm. Tästä 6 m etelään on matala vare (2), jonka alkuperäinen koko on ollut 3 x 3 m. Kiviä on 5 m:n säteellä sileällä kalliopinnalla enimmäkseen yhtenä kerroksena.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 9 , Lindelöf s. 203, n:o 89-90

Filmit: 25190, 25191

Merkitty 4. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Rautakautinen hautakumpu

Mj. 5. Hautakumpu
Tila: Vilkkilä 5
Omistaja: Maanviljelijä Lauri Vilkkilä, Rauma, Uotila
Sijainti: Kumpu on Rauman - Euran pikatien varrella 230 m Uotilan tienhaarasta Euraan päin, 50 m tieltä etelään, mj. 4:n ja maantien välissä.
Maasto: Kallioylänteen pohjoiseen laskeva sivusta, jonka erottaa heti pikatien pohjoispuolella olevasta kalliosta kostea notko. Puusto mäntyä, kuusta ja katajaa.
Kuvaus: Notkon reunassa on noin 6 x 6 m:n suuruinen kivi-röykkiö, tehty miltei yksinomaan punaisista hiekkakivilaajoista, joita on hyvin erikokoisia. Kivien välissä ei ole maata. Laakojen alla on vahvaa palomaata ja hiekkakiven siruja. Kaivamastani kohdasta tuli sileä kalliopinta esiin noin 30 cm vahvan kivikerroksen alta. Kumpu on rakenteeltaan samanlainen kuin Vermuntilan kalmistojen (mj:t 54 - 60) kummut.
Filmit: 25192, 25193
Merkitty 4. karttaan. 20 m merenpinnan yläp.

Högmanin muistiinpanojen mukaan Uotilan Äyhöllä on Matolahden lähteellä häneltä löytämättä jäänyt raunio. Paikka osoittautui Matolato-nimiseksi radan pohjoispuolella olevan Kurhesuon laidassa sijaitsevaksi kallioksi. Paikalla on kivilouhos ja kivenmurskaamo; vareen jään öksiä en havainnut. Högman s. 25, Lindelöf s. 204, n:o 93

Toinenkin Uotilan kylään kuuluvaksi merkitty vare jäi löytämättä. Högmanin mukaan sen piti olla Vahteriston torpan luona lähellä 3. ja 4. mj:ä. Vahteriston ja lähitalojen asukkaat eivät tieneet tällaisen vareen olemassaolosta. Högman s. 9. Lindelöf s. 203, n:o 87.

TARVOLA

Vare

Mj. 6. Vare
Tila: Rajamaa
Omistaja: Maanviljelijä Tauno Kuisma, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vare on Vasaraisten ja vanhan Lapin tien yhdystien varrella sijaitsevalta Nihattulan kansakoululta 800 m länsilounaaseen, 200 m Rajamaan talosta itäkoilliseen.
Maasto: Länteen viettävä kallioylänne, jota peittää harva männikkö. Korkein kohta on noin 100 m vareesta pohjoiseen. Vare on kaltevalla pohjalla. 30 m

sen länsipuolella on kapea notko ja sen takana peltoa.

Kuvaus: Vare on erittäin huonokuntoinen. Kiviä on vyörytetty eniten länteen ja lounaaseen. Halkaisija on 7.5 - 8 m. Varaan korkein kohta, 1 m, on luoteisreunalla.

Aikaisemmat

havainnot: Högman s. 55, E. Kivikoski 1941, Lindelöf s. 204. n:o 100

Filmi: 25194

Merkitty 4. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Ajoittamaton kivivarustus

Mj. 7. Kivivarustus

Tila: Yrjölä

Omistaja: Neiti Liisa Yrjälä, Rauma, Tarvola

Sijainti: Kivivallit ovat Tarvolan ja Nihattulan pohjoisemman yhdystien eteläpuolella, 500 m Nihattulan Kartanon talosta länteen.

Maasto: Kivivallit ovat Kertunmäen (tienoon paikallinen nimi on Kert) läntisellä harjanteella, joka laskee loivasti kaakkoon, jyrkemmin lounaaseen ja koilliseen. Mäellä kasvaa harvaa hongikkoa.

Kuvaus: Läntisimpänä on 40 m:n pituinen matala 2 m:n levyinen pohjois-eteläsuuntainen valli. Siitä lähtee itää kohti kaksi 1½ m leveää haaraketta. Koillispuolella on lyhyt mutkikas vallinpätkä ja pitkän vallin itäpuolella mäellä olevan notkelman rinteessä noin 30 m pitkä valli, jonka leveys on 3 m ja korkeus enintään ½ m.

Aikaisemmat

havainnot: Högman s. 53, E. Kivikoski ? (Rauman mlk:n (v. 1891))

Tutkimukset: Högman v. 1891. Kivikoski pitää mahdollisena, että vallit on rakennettu historiallisena aikana.

Merkitty 4. karttaan. Erikoiskartta n:o 1.
30 m merenpinnan yläp.

NIHATTULA

Vareet

Mj. 8. Vare, paikallinen nimi Hiittenkallion tai Retkenvuoren vare.

Tila: Vainio-Sunila (koulutila)

Omistaja: Rauman mlk.

Sijainti: Vare on Vasaraisten ja vanhan Lapin tien yhdystien varrelta sijaitsevalta Nihattulan kansakoululta 300 m luoteeseen.

Maasto: Hiittenkallio eli Retkenvuori on Nihattulan ja Liston tien väliin jäävä kallio, jonka eteläreunalla korkeimmalla kohdalla vare on. Kallion laki

on epätasainen, ja siinä kasvaa mäntyjä.

Kuvaus: Vare on kallion korkeimmalla kohdalla, eteläreunassa. Mitat ovat E - P 12.5 m ja I - L 11 m. Keskustaa on pengottu ilmeisesti äskettäin. Siinä olevassa kuopassa on sikin sokin suuria kalmikkaita laakoja, ehkä paasiarkun kiviä. Yleensä kivet ovat hyvin eri kokoisia, joukossa on nyrkinsuruisiakin. Osa kivistä on heitetty usean metrin päähän vareesta.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 49. Lindelof s. 201, n:o 59. Lokakuu 1941

Filmi:

25195

Merkitty 4. karttaan. 35 m merenpinnan yläp.

Mj. 9. Vare, paikallinen nimi Myllykallion vare

Tila: Kaskisto 1⁵⁴

Omistaja: Maanviljelijä Viljam Kauppi, Rauma, Nihattula

Sijainti: Myllykallio on Vasaraisten ja vanhan Lapin tien yhdystien varrella sijaitsevalta Nihattulan kansakoululta 350 m etelään.

Maasto: Kallion on jyrkkärintainen, korkea ja melkein paljaslakinen. Vare on eteläisen jyrkänteen laidassa korkeimmalla kohdalla tasaisella pohjalla.

Kuvaus: Alkuperäinen koko on osaksi säilyneestä reunakelahästä päätellen ollut 6 x 6 m. Varetta on kuitenkin hajoitettu suuresti, kiviä on käytetty mm. tienteen. Nykyään muoto on hyvin epämääräinen, korkeus on noin 0.5 m. Kiviä on vieritetty kymmenittäin alas eteläiseltä jyrkänteeltä.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 48. Lindelof s. 201, n:o 64

Filmi:

25196

Merkitty 4. karttaan. 35 m merenpinnan yläp.

Mj. 10. Kaksi varetta

Tila: Kaskisto 1⁵⁴

Omistaja: Maanviljelijä Viljam Kauppi, Rauma, Nihattula

Sijainti: Riihivainio, jonka molemmiin puolin vareet ovat, sijaitsee Vasaraisten ja vanhan Lapin tien välisen yhdystien varrella olevalta Nihattulan kansakoululta 500 m kaakkoon, Kaskiston talon itäpuolella.

Maasto: Vareet ovat matalilla metsäisillä kumpareilla, joita ympäröivät pellot.

Kuvaus: Eteläinen vare (1) on 25 m:n pituisen ja 8-9 m:n levyisen kivivallin itäpäässä. Högman on merkinnyt vallin kivilatomukseksi; se on nähdäkseni

luonnonmuodostuma. Varaan suuruus: I - L 9.5 m, E - P 10.5 m, korkeus 1.2 m. Keskiosaa on laajalti pengottu. Varaan kautta kulkee aita. Tästä 100 m pohjoiskoilliseen pellon takana on kalliosaarekkeen kaakkoisreunassa 7 x 7 m:n suuruinen vare (2). Sen jatkoksi pohjoispuolelle ajettu peltokiviä, joita on asetettu itä-länsisuuntaiseen riviin. Varaan reunoja on levitetty kaikkiin suuntiin. Keskellä ei ole syvennystä.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 46, Lindelöf s. 201, nro 61-63 kiviäköki 1941

Filmit:

25197, 25198, 25199, 25200

Merkitty 4. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 11.

Kaksi varetta

Tila:

Kauppi 1⁵⁴

Omistaja:

Maanviljelijä Viljam Kauppi, Rauma, Nihattula

Sijainti:

Pruukinkallio, jonka rinteessä varet ovat, sijaitsee Naarastenojaa reunustavan viljelysaukean etelälaidalla, Vasaraisten ja vanhan Lapin tien välisen yhdystien varrella olevasta Nihattulan kansakoulusta noin 1 km itäkaakkoon.

Maasto:

Pruukinkallio on viljellyn laakson etelälaidalla kohoava kallio. Varet ovat sen harvaa sekametsää kasvavassa rinteessä.

Kuvaus:

Koillinen vare (1) on hyväkuntoinen, kooltaan 5 x 5 m, korkeudeltaan 1 m. Keskustan kiviä on jonkin verran siirretty, näkyvissä on pystysuoraan asetettuja kivilaakoja, joista päätellen vareessa on lounais-koillissuuntainen paasiarkku. Muutamia kiviä on vieritetty eri puolille varetta. Tästä 300 m lounaaseen aivan Lammille vievän voimajohdon alla on huonokuntoinen vare (2). Kiviä on epäsäännöllisenä röykkiönä noin 6 m:n säteellä. Vare on ladottu luoteeseen viettävälle rinteelle.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 57, maininta koskee luultavasti 1. varetta, samoin Lindelöf s. 201, nro 60

Filmit:

25201, 25202

Merkitty 5. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 12.

Vare

Tila:

Lehtola 2³

Omistaja:

Maanviljelijä Eino Lehtola, Rauma, Nihattula

Sijainti:

Manolaisniitty, jonka reunassa vare on, on 2.5 km Vasaraisten ja vanhan Lapin tien välisen yhdystien varrella olevasta Nihattulan kansakoulusta eteläkaakkoon, Piilopirttiin vievän tien reunassa.

Maasto: Vare on kuivattua Isokumaraista ympäröivän peltoaukean, Manolaisniityn, länsilaidassa kohoavalla kumpareella. Paikalla kasvaa tiheää sekametsää, joukossa on jokunen suuri kuusi ja mänty.

Kuvaus: Vare on hyväkuntoinen ja säännöllisen muotoinen, kooltaan 8 x 8 m ja korkeudeltaan 1 m. Keskellä on lounais-koillissuuntainen syvennys, jossa kasvaa suuri katajapensas. Vareessa on isoista kivistä tehty reunakehä.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 50, *Lindelöf s. 201, n:o 58.*

Filmi: 25203

Merkitty 8. karttaan. 90 m merenpinnan yläp.

Högmanin muistiinpanojen mukaan Nihattulan Kartanon maalla Harevuorella Iso-Harejärven puoleisessa päässä on neljä vareta, yksi erillään ja muut kolme siitä joitakin satoja metrejä länteen ryhmänä. Ilmeisesti paikanmääritys on virheellinen, sillä etsiskelyistä huolimatta vareita ei löytynyt. Högmanin tietoa vareiden olemassaolosta on pidettävä luotettavana, sillä v. 1891 on kolme niistä tutkittu. (s. 51). *Lindelöf s. 200 n:o 54-57*

Kivilatomus

Sivulla 44 Högman mainitsee Luvenin torpan luona Haapkorven reunassa olevasta etelä-pohjoissuuntaisesta kivilatomuksesta. Sen sijaintipaikka on noin 600 m mj. 12:sta itään. Atomus on rakenteensa perusteella katsottava luonnonmuodostumaksi. Sijaintikaan ei tue käsitystä, että kyseessä olisi ihmisten rakentama varustus.

KOLLA

Vareet

Mj. 13. Kaksi vareta

Tila: Kylä-Heinilä 3⁵⁹ (Rauman mlk:n kunnalliskoti)

Omistaja: Rauman mlk.

Sijainti: Tuitinvuoni, jolla vareet sijaitsevat, on Rauman-Euran pikatien pohjoispuolella 1.5 km:n päässä Kollan tienhaarasta Euraan päin.

Maasto: Vareet ovat Tuitinjärven kaakkoispuolella kohoavan kallion laella. Niiden länsipuolella on jyrkkä lasku kohti järveä. Kalliolla kasvaa harvassa lyhyitä mäntyjä.

Kuvaus: Läntinen vare (1) on halkaisijaltaan 9 m ja korkeudeltaan 80 cm. Siinä melkein kiinni oleva

itäinen vare (2) on E - P -suunnassa 11 m, I - I -suunnassa 10 m ja korkeudeltaan 60 cm. Molempia on hajoitettu sivuille, reunakehät ovat peittyneet kivien alle. Läntisen vareen keskellä olevassa kuopassa on punaisia hiekkakivilaakoja.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 66, Lindelof s. 201, n:o 65-66

Filmit:

25204, 25205, 25206, 25207, 25208, 25209

Merkitty 4. karttaan. 50 m merenpinnan yläp.

Mj. 14.

Kolme vareta

Tila:

Uusi-Kartano 2⁶⁷

Omistaja:

Maanviljelijä Viljo Kartano, Rauma, Kolla

Sijainti:

Uuden-Kartanon vareet ovat Kollan keskustasta Kuusistoon johtavan tien lounaispuolella 650 m:n päässä vanhalta Lapin tieltä.

Maasto:

Vareet ovat 200 x 300 m:n suuruisella kallioisella mäellä, joka kohoaa peltojen keskellä 0.5 km Uudesta-Kartanosta etelään. Mäen korkein kohta on kaakkoisreunalla, vareet ovat koillisrynjällä.

Kuvaus:

Kaakkoisin vare (1) on halkaisijaltaan 7 m. Se on perusteellisesti pengottu ja hajoitettu, varsinkin pellolle antava sivu on aivan hajalla. Keskellä on laaja kuoppa, jonka keskellä on suuri punainen graniittipaasi. Tästä 100 m luoteeseen pienen lammen takana on lähinnä kuunsirpin muotoinen vare (2). Itse keskus on halkaisijaltaan 5 m. Siitä kaartuu kaakkoa kohti ulkoreunoiltaan 8 m:n mittaiset 1 - 2 m leveät liki metrin korkuiset kivivallit, joista läntisempi madaltuu ja kapenee päätä kohti. Tästä 50 m itään, saarekkeen koillisella kallionkielekkeellä on 6.5 x 7 m:n suuruinen vare (3), joka on tehty tavallista suuremmista kivistä latomalla niitä vain 3 - 4 kerrokseen.

Aikaisemmat

maininnat:

Högman s. 58, Lindelof s. 202, n:o 69-71

Filmit:

25210, 25211, 25212

Merkitty 5. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 15.

Vare, paikallinen nimi Ruuhennaan vare

Tila:

Uusi-Kartano 2⁶⁷

Omistaja:

Maanviljelijä Viljo Kartano, Rauma, Kolla

Sijainti:

Ruuhennaan vare on Kollan keskustasta Kuusistoon johtavan tien lounaispuolella 400 m:n päässä vanhalta Lapin tieltä.

Maasto:

Ruuhennaan on kallioinen ja kivikkoinen saareke 300 m Uuden-Kartanon rakennuksista etelään. Vare on korkeimmalla kohdalla saarekkeen itäreunalla. Sen ympärillä kasvaa koivuja, mäntyjä ja katajia.

Kuvaus: Vare on ladottu itään antavan peltoaukean laidaan. Sen halkaisija on P - E -suunnassa 7 m, I - L -suunnassa 9 m. Keskustassa ei ole mainittavampaa kuoppaa, mutta muuten varetta on pengottu paljon. Kiviä on vierinyt länsisyrjällä useita metrejä alammaksi. Sa kivistä on tavallista suurempia, hiekkakiveä on paljon.

Aikaisemmat

havainnot: Högman s. 57, Lindelöf s. 203, n:o 81

Filmi: 25213

Merkitty 4. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 16. Kaksi varetta

Tila: Kuusisto 2⁶³

Omistaja: Maanviljelijä Toivo Kuusisto, Rauma, Kolla

Sijainti: Kuusisto on vajaan 2 kilometriä kaakkoon Kollan keskustasta vanhalta Lapin tieltä. Varet ovat Kuusiston tien itäpuolella 400 m talosta pohjoiseen.

Maasto: Varet ovat metsäisen kallioylänteen itäreunalla, korkeimmalla kohdalla. Paikalla kasvaa tiheää mäntyvaltaista havumetsää.

Kuvaus: Luoteinen vare (1) on halkaisijaltaan 8.5 m ja korkeudeltaan 1.8 m. Keskellä on suppilomainen syvennys, jonka yläreunan halkaisija on 3 m. Kiviä on heitelty eniten pohjoissivustalle. Koko vare on sammaleen peitossa. Tästä 12 m kaakkoon, 0.5 m alempana on pieni matala vare (2), jonka pituus on I - L -suunnassa 5.5 m ja E - P -suunnassa 3 m. Korkein kohta, 60 cm, on eteläisivulla.

Aikaisemmat

havainnot: Högman s. 59, Lindelöf s. 202, not 72 ja 73

Tutkimukset: Högman v. 1891

Filmit: 25214, 25215

Merkitty 5. karttaan. 30 m merenpinnan yläp.

Mj. 17. Vare

Tila: Kuusisto 2⁶³

Omistaja: Maanviljelijä Toivo Kuusisto, Rauma, Kolla

Sijainti: Kuusisto on vajaan 2 kilometriä kaakkoon Kollan keskustasta vanhalta Lapin tieltä. Vare on 0.5 km talosta etelään peltoaukean takana. Mj. 11:1 on vareesta 150 m länteen.

Maasto: Vare on Naarastenojaa reunustavan viljelysaukean kaakkoislaidalla kohoavan kallion rinteessä. Kallion pinta on hyvin epätasainen, se on jäkälän peitossa ja kasvaa kitukasvuista sekametsää.

Kuvaus: Vare on ladottu pienelle kumpareelle pellolle laskevan jyrkänteen reunaan. Se on muodoltaan soikea, lounais-koillissuunnassa 7 ja kaakkoisluoteissuunnassa 5 m läpimitaltaan. Korkeus on noin 1 m. Keskustassa on soikea syvennys, josta kiviä on viskottu lähinnä vareen koillispuolelle melkoisesti hiekkakiveä.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 57, Lindelof s. 203, n:o 82

Kilmi:

25216

Merkitty 5. karttaan. 40 m merenpinnan yläp.

Nj. 18.

Kaksi varetta

Tila: Kylä-Heinillä 3⁵⁹ (Rauman mlk:n kunnalliskoti)

Omistaja: Rauman mlk.

Sijainti: Kaupinvuori, jolla vareet sijaitsevat, on vanhan Lapin maantien varrella 8. kilometripylvään kohdalla. Vareet ovat tieltä 200 m lounaaseen.

Maasto: Kaupinvuori on korkea harvaa männikköä kasvava kallio. Huomattavampaa huippua ei ole, vaan laki on aika laakea.

Kuvaus: Luoteinen vare (1) on pyöreä, halkaisijaltaan 12 m. Keskustaan on kaivettu laaja kallion pintaan ulottuva kuoppa. Vare on ladottu tasaiselle pinnalle.

Tästä 20 m kaakkoon on pienellä kallionkumpareella 13 x 13 m:n suuruinen 2.5 m:n korkuinen vare (2), jonka keskelle on kaivettu miltei kallion pintaan ulottuva kuoppa. Kiviä on heitelty eniten länsi- ja eteläreunoille.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 65, E. Kivikoski 1941, Lindelof s. 201, n:o 67-68

Kilmit:

25217, 25218

Merkitty 5. karttaan. 45 m merenpinnan yläp.

Nj. 19.

Neljä varetta

Tila: Hongisto 3²⁶

Omistaja: Maanviljelijä Matti Kiuru, Rauma, Kolia

Sijainti: Hongiston vareet ovat vanhan Lapin maantien varressa 8.8 km:n päässä Raumalta noin 100 m tiestä etelään.

Maasto: Vareet ovat harvaa mäntymetsää kasvavan matalahkon kallion luoteisrinteellä.

Kuvaus: Ryhmän kaakkoisin vare (1) on muita korkeammalla. Sen halkaisija on 8 m ja korkeus 1.5 m. Keskellä on 2 m:n läpimittainen kuoppa. Vare on ladottu tasaiselle kalliopinnalle, joka sen reunalta alkaa hiukan viettää luoteeseen.

Tästä 5 m luoteeseen on 7.5 x 8 m:n suuruinen ja 1.5 m:n korkuinen luoteeseen viettävälle rinteelle ladottu vare (2). Keskellä on 1.5 m:n läpimittainen kuoppa, josta kiviä on viskottu rinteeseen. Tästä 7 m pohjoiseen on matala 6 m:n läpimittainen vare (3), joka on ladottu pohjoiseen viettävälle kallionkielekkeelle mutta alemmaksi. Kiviä on vain 2 - 3 kerrosta, muoto on epämääräinen. Tämän luoteispuolella on erittäin epämääräinen matala kivikasa, ilmeisesti Högmanin tarkoittama 4. vare.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 61 Lindelöf s. 262, n:o: 74-77

Filmit:

25219, 25220, 25221, 25222

Merkitty 5. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 20. Kolme varettä

Tila: Hongisto 3²⁶

Omistaja: Maanviljelijä Matti Kiuru, Rauma, Kolla

Sijainti: Vareet ovat vanhan Lapin maantien varressa 8.8 km Raumalta 300 m tiestä etelään.

Maasto: Vareet ovat samalla kalliolla kuin mj. 19, mutta 200 m etelämpänä ylempällä tasanteella. Ympäriällä kasvaa harvaa männikköä.

Kuvaus: Lounaisin vare (1) on rakennettu luoteeseen viettävälle kallionkielekkeelle. Halkaisija on 9 m ja korkeus 1.5 m. Keskellä on 2 m:n läpimittainen syvennys, jossa kasvaa kuusi. Hiekkakiveä on käytetty jonkin verran. Tästä 12 m itään on pieni matala vare (2), halkaisija on 3.5 m ja korkeus 0.5 m. Osa kivistä on epätavallisen suuria, ehkä alun perin paikalla olleita. Tästä 3 m luoteeseen on ryhmän suurin 13 m:n läpimittainen ja 2 m:n korkuinen vare (3). Keskellä on 2.5 m leveä kuoppa, jossa kasvaa monihaarainen koivu. Vareissa on paljon punaista hiekkakiveä.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 61² Lindelöf s. 262, n:o: 78-80

Filmit:

25223, 25224, 25225

Merkitty 5. karttaan. 30 m merenpinnan yläp.

Mj. 21. Kiviraunio

Tila: Harju

Omistaja: Maanviljelijä Vihtori Suominen, Rauma, Kolla

Sijainti: Kiviraunio on vanhan Lapin maantien laidassa 8.5 km Raumalta tien pohjoispuolella.

Maasto: Raunio on kapealla metsäisellä harjanteella, jonka eteläpuolella on viljelysaukea ja pohjoispuolella kostea metsänotko. Maa on kosteata ja kivikkoista, metsä kuusivaltaista.

Kuvaus: Kiviraunion läpimita on 13 m. Keskustan on maanomistaja ajanut pois, niin että jäljelle on jäänyt parin metrin levyinen ympyränmuotoinen kivivalli, jonka korkeus on 0.5 - 0.8 m. Rauniosta on sitä peittävien hakkuujätteidensä vuoksi vaikea saada kääntäystä. Raapurien varoituksista huolimatta omistaja on ajattanut raunion kiviä mm. tietäomaille, ja hän tekeytyi tietämättömäksi muinaisjäännösten rauhoittamisesta.

Filmi: 25226

Merkitty 5. karttaan. 20 m merenpinnan yläp.

Mj. 22. Vare

Tila: Simula 1²⁹

Omistajat: Maanviljelijät Kosti Simula ja Pentti Jussila, Rauma, Kolla

Sijainti: Vare sijaitsee Rapajärven pohjoispuolella 1600 m eteläkaakkoon paikasta, jossa Rauman mlk:n - Lapin pitäjänraja ylittää vanhan Lapin maentien. Paikalle pääsee kääntymällä Lapin tieltä ensin Lammin ja siltä Rapajärven tielle.

Maasto: Vare on Rapajärven pohjoispuolisella kallioylänteellä, joka jatkuu Lapin puolelle. Kalliolla kasvaa havupuita ja pieniä koivuja. Irtonaisia kiviä on paljon, mutta ei varsinaista louhikkoa. Vare on kalliion eteläkärjen korkeimmalla kohdalla.

Kuvaus: Vare on melko huonossa kunnossa; sitä on hajoitettu joka suuntaan. Läpimita on pohjois-eteläsuunnassa 8 m, itä-länsisuunnassa 11 m. Korkeus on 2 m. Kaakkoissivulle on kaivettu yksi ja keskustaan useita kuoppia.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 56, Lindelöf s. 203, n:o 83

Filmi: 25227

Merkitty 5. karttaan. 35 m merenpinnan yläp.

Mj. 23. Kolme vareetta

Tila: Simula 1²⁹

Omistajat: Maanviljelijät Kosti Simula ja Pentti Jussila, Rauma, Kolla

Sijainti: Vareet sijaitsevat Rapajärven pohjoispuolella 200 m luoteeseen mj. 22:sta.

Maasto: Vareet sijaitsevat samalla kallioylänteellä kuin mj. 22, mutta 5 m korkeammalla avoimella kalliotsanteella, jonka mj. 22:n sijaintipaikasta erottaa kostea notko. Kalliolla kasvaa harvassa koivuja, kuusia ja mäntyjä.

Kuvaus: Suurin vare (1) on säännöllisen muotoinen, halkaisija on 10 m. Korkein kohta, 2 m, on luoteisreunalla. Kesellä on 2.5 m:n läpimittainen ja metrin syvyinen kuoppa, jonka eteläreunä on kohtisuora. Luoteispuolella on suurista kivenjätkäleistä tehtyä reunakehää. Tästä 10 m lounaaseen on kaksi miltei toisissaan kiinni olevaa varetta (2 ja 3), joista suuremman halkaisija on 3 ja pienemmän 2 m. Vareet ovat aivan matalia, kiviä on vain muutamassa kerroksessa. Hiikkakivilaakoja on käytetty jonkin verran.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 56, Lindelöf s. 203, n:o:et 84-86

Filmit:

25228, 25229, 25230

Merkitty 5. karttaan. 35 m merenpinnan yläp.

Irtolöytö

Rauman museo 1569, reikäkirveen teräskatkelma, löydetty v. 1910 Simulan talon maalta Rapajärven keidosta. Löytöpaikka on merkitty 5. karttaan no:lla 2; se on 250 m etelään mj. 22:sta.

UNAJA

Vareet

Mj. 24.

Kaksi varetta

Fila:

Männikkö 5⁸¹

Omistaja:

Kustaa Takalan perikunta (Matti Takala, Unaja)

Sijainti:

Vareet ovat Pyhärannan tien varressa 750 m Turun pikatiestä heti maantien pohjoispuolella.

Maasto:

Vareet ovat 0.5 km:n päässä merenrannasta ja 20 m:n korkeudella merenpinnasta kallion luoteisreunalla 10 m huippua alempana.

Kuvaus:

Itäinen vare (1) näyttää olleen läpimitaltaan 5 m, mutta kiviä on vyörytetty luoteeseen kallion syrjää pitkin 4 m:n päähän varen oletetusta reunasta. Korkeus on 0.5 m.

Tästä 40 m etelälounaaseen on pitkänomainen vare (2), jonka halkaisija on luode-kaakko-suunnassa 5 m, lounais-koillisuunnassa 3.5 m. Korkeus on 0.7 m. Vare ei ole ladottu kalliopinnalle.

Filmit:

25231, 25232

Merkitty 6. karttaan. 20 m merenpinnan yläp.

SOUKAINEN

Vareet

Mj. 25. Vare
Tila: Isotalo
Omistaja: Maanviljelijä Antti Vanhatalo, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Varustanvuori, jolla vare on, sijaitsee aivan Soukaisten kylän luoteiskolkassa Koijärven eteläpuolella.
Maasto: Varustanvuori on korkea laakealakinen matalaa männikköä kasvava kallio.
Kuvaus: Vare on erittäin huonokuntoinen; kiviä on 15 - 16 m:n säteellä, vaikka alkuperäinen läpimitta tuskin on ollut yli 10 m. Keskusta on myllerretty kokonaan hajalle. Korkein kohta, 1.5 m, on pohjoissyryllä. Tästä 100 m itäkaakkoon jätkauden kuljettaman louhikon reunassa on kivikasa, joka sekin todennäköisesti on luonnonmuodostuma, mutta on Högmanin vareeksi merkitsemä.
Aikaisemmat havainnot: Högman s. 18, Lindelöf s. 197, n:o 27-28, Kivikoski 1941
Filmit: 25233, 25234
Merkitty 7. karttaan. 35 m merenpinnan yläp.

Mj. 26. Vare
Tila: Kotometsä III 159
Omistaja: Sunelin perikunta
Sijainti: Vare on lähellä Soukaisten koillisrajaa 800 m Kodisjoen maantien 8:nesta kilometripylvästä etelälounaaseen.
Maasto: Vare on pohjoisessa peltoon ja etelässä kosteaan mäntymetsään rajoittuvan kallion korkeimmalla kohdalla.
Kuvaus: Vare on rakennettu pohjoiskoilliseen viettävälle paikalle. Malkaisija on pohjois-eteläsuunnassa 9 ja itä-länsisuunnassa 8 m. Keskellä on lounais-kaakkoissuuntainen syvenys, jossa on runsaasti tasasivuisia paasia. Ne on ilmeisesti saatu vareen vierestä kalliosta, jossa on pystysuora halkeama. Kivikosken arvelun mukaan vareessa on mahdollisesti ollut kaksi paasiarkkua peräkkäin. (Rauman mlt:n historia)
Aikaisemmat havainnot: Högman s. 20, Kivikoski 1941, Lindelöf s. 198, n:o 30
Filmi: 25235
Merkitty 7. karttaan. 30 m merenpinnan yläp.

- Nj. 27. Vare
Tila: Rehelmä
Omistaja: Rauman mik.
Sijainti: Vare sijaitsee kalliolla, joka on 350 m koilliseen puoleksi Vermuntilaan, puoleksi Soukaisiin kuuluvan Meripitkäjärven itäkolokasta. Soukaisista Saluksenkulmalle vievä tie kulkee kallion ohi.
Maasto: Vare on korkean Isonsuon kallion huipulla. Länsi- ja pohjoispuolella on suota, eteläpuolella havumetsää. Itäpuolella kalliainen maasto jatkaa 0.5 km:n verran Pitkäjärvelle saakka.
Kuvaus: Vare on pohjois-eteläsuunnassa 11 ja itä-länsisuunnassa 14 m läpimitaltaan. Korkeus on 1.7 m. Keskellä on matala pohjois-eteläsuuntainen syvennys; arkkulatomusta ei enää voi huomata. Varaan kaakkoiskulmasta lähtee kohti etelää 6 m:n mittainen metrin levyinen kivirivein reunustettu tie. Kiviä on yhdessä tai kahdessa kerroksessa ja ne on asetettu siten, että suorat sivut ovat tielle päin.
Aikaisemmat havainnot: Högman s. 19, Kivikoski 1941, Lindelöf s. 197, nro 29
Filmit: 25236, 25237
Merkitty 7. karttaan. 40 m merenpinnan yläp.
- Nj. 28. Kaksi vareta
Tila: Soukainen 1⁶⁶ (Heikintalo)
Omistaja: Maanviljelijä Leo Soukainen, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vareet ovat kalliolla, joka kohoaa 200 m Pitkäjärven eteläkolokasta kaakkoon. Paikalle pääsee käänntymällä Kodisjoen tieltä Pitkäjärvelle vievälle metsätielle.
Maasto: Vareet ovat kostean sekametsän keskellä kohoavalla kalliolla, jonka Pitkäjärvelle antava luoteisreuna on erittäin jyrkkä
Kuvaus: Eteläisemmän varaan (1) halkaisija on 10 m, korkein kohta, 2.3 m, on länsireunalla. Itäpuolella on suuria kivilaakoja, jotka laultavasti eivät ole varaan peräisin. Varaan keskellä on pitkänomainen matala syvennys.
Pästä 25 m pohjoiskoilliseen noin 4 m alempana on 4 m:n läpimittainen matala vare (2), joka on aivan sen keskustasta kasvavan kuusen peittävä.
Aikaisemmat havainnot: Högman s. 21, Lindelöf s. 197, nro 24, 26
Filmit: 25238, 25239
Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

- Nj. 29. Neljä varetta
Tila: Virtaniemi 194
Omistaja: Eino Toivonen, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Varet ovat Pitkäjärveen pistävässä niemessä. Paikalle pääsee kääntymällä Kodisjoen tieltä Pitkäjärvelle vievälle metsätielle.
Maasto: Varet ovat kolmella kalliolla, yksi Pitkäjärveen pistävän Suurenniemen juuressa, muut niemessä. Kalliot ovat jäkälän ja kanervikon peittämiä ja niillä kasvaa harvaa määniikköä.
Kuvaus: Eteläisin vare (1) on suurista kivistä tehdyn reunakehän perusteella ollu kooltaan 9 x 9 m, mutta nyt kiviä on 12 - 13 m:n säteellä. Keskellä on laakea syvennys, joka ulottuu kallion pintaan. Kiviä on vieritetty eniten jyrkkää järvelle antavaa rinnettä pitkin. Paljon hiekkakivilaakoja on kerätty kasoihin vareen ympärille. Tästä 200 m pohjoisluoteeseen pellon takana olevan kallion jyrkällä luoteisreunalla on huonokuntoinen ja epämääräisen muotoinen noin 8 m:n läpimittainen vare (2), jonka keskustassa ja kaakkoisreunassa on suuria kiviä. Varetta on hajoitettu joka suuntaan. Tästä 30 m länteen viereisen kallion länsireunalla on erittäin huonokuntoinen vare (3), jonka pituus on pohjois-eteläsuunnassa 8 ja itä-länsisuunnassa 4 m. Korkeus on noin metri. Vieressä on lasten tekemä laattakivikehä. Hiekkakivilaakoja on pirstottu kappaleiksi. Tästä 10 m pohjoiseen on loivalla kallionkumpareella matala pyöreä 4 m:n läpimittainen vare (4).
Aikaisemmat havainnot: Högman s. 21. Högman on käsitellyt peräkkäin 9 Suurenniemen tienoilla olevaa varetta, jotka maanomistussuhteiden vuoksi olen jakanut kahteen ryhmään: nj. 29:ään ja nj. 30:een, joista edelliseen kuuluu 4 ja jälkimmäiseen 5 varetta. Ryhmien sisäinen numerointi poikkeaa hieman Högmanin käyttämästä. Tämän kertomuksen vare 1 = Högmanin 1, 2 = 3, 3 = 4, 4 = 5. *Lindblom s. 196 n:o 13, 15, 16, 17*
Filmit: 25240, 25241, 25242, 25243
Merkitty 7. karttaan. Varet 1 ja 2 25m, varet 3 ja 4 20 m merenpinnan yllä.
- Nj. 30. Viisi varetta
Tila: Ruohola
Omistaja: Maanviljelijä Antti Seikkula, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Varet ovat Pitkäjärven itäpuolella kohoavalla kalliolla. Paikalle pääsee kääntymällä Kodisjoen tieltä Pitkäjärvelle vievälle metsätielle.

- Maasto:** Vareet ovat saman kallion länsi- ja eteläreunal-
la huippua alempana. Kalliolla kasvaa männikköä.
- Kuvaus:** 1. vare on kallion länsisyrtäjällä pienellä kallion
kielakehellä. Reunus on tehty suurista kivistä
laivan keulaa muistuttavaksi, kärki antaa itään,
länsipää on avoin. Pohjoissivu on 4 m, kärki met-
rin levyinen ja eteläsivu 2.5 m pitkä. Korkeus
on 0.5 m.
- Tästä 100 m etelään on kuunsirpin muotoinen va-
reen jäännös (2) länteen viettävän kallionjyr-
känteen reunalla. Vain itäpuoli on jäljellä;
muu osa on syösty rotkoon. Halkaisija on ollut
7 m, korkeus on nykyisellään metri.
- Aivan tämän eteläpuolella on kuusikon ja samma-
leen peittämä 3 m:n läpimittainen vare (3).
- Tästä 50 m kaakkoon jääkauden kasaaman louhikon
(Högmanin "kivetty alue") vieressä loivasti län-
teen viettävällä rinteellä on kaksi vareta. Poh-
joisempi (4) on halkaisijaltaan 10 m. Korkein
kohta, 1.5 m, on itäreunalla. Itäisivustalla on
näkyvissä suurista kivistä tehtyä reunakehää.
Keskellä on iso aukko, jossa on kaksi suorakai-
teen muotoista yli metrin mittaista kiveä. Pen-
gotun pohjoisreunan epätavallisen suurista kivis-
tä päätellen vare on osaksi jääkaution louhi-
kon päällä.
- Eteläisempi vare (5) on koottu hieman alemmaksi
lounaaseen viettävälle rinteelle. Halkaisija on
7 m ja korkeus 1.7 m, keskellä on 1.5 m:n läpi-
mittainen aukko. Osa reunakehää on jäljellä.
- Aikaisemmat havainnot:** Katso vastaavaa kohtaa mj. 29:stä. Vare 1 = 2,
2 = 6, 3 puuttuu Högmanilta, Högmanin n:o 7
osoittautui luonnonmuodostunaksi, 4 = 8, 5 = 9.
Lundström s. 196. n:o: 14, 18, 21, 22.
- Filmit:** 25244, 25245, 25246, 25247, 25248
- Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

VASARAINEN

- Vareet**
- Mj. 31.** Vare
- Tila:** Paavola
- Omistaja:** Maanviljelijä Heikki Paavola, Rauma, Vasarainen
- Sijainti:** Vare sijaitsee 700 m Vasaraisten kylän keskus-
tasta, Kodisjoen ja Vihattulan tien risteyksestä,
etelälounaaseen 150 m Kodisjoen tien länsi-
puolella.
- Maasto:** Vare on kallion eteläreunalla, sen eteläpuolella
on kostea metsä ja koillis-lounaissuuntainen
peltovana.

Kuvaus: Vare on miltei kokonaan hävitetty. Paikalla on suuria kalmikkaita kiviä 6 x 6 m:n suuruisella alueella. 80-vuotias puuseppä Jalmar Laine muistaa vareen 1890-luvulla olleen kunnossa. Hävityksen tekijästä ei ole tietoa.

Filmi: 25249

Merkitty 7. karttaan. 20 m merenpinnan yläp.

Mj. 32. Kaksi varetta

l Tila: Jokela (koulutila)

Omistaja: Raunan mlk.

Sijainti: Ketunnummi, jolla vareet ovat, on 1400 m Vasaraisten kylän keskustasta, Kodisjoen ja Mihatullan tien risteyksestä itäkaakkoon, kohoava kallio.

Maasto: Ketunnummi on mäkikön peittämä loivarinteistä kalliota, jonka eteläisemmästä Kylmäkorven kallioista erottaa kostea notko.

Kuvaus: Koillinen vare (1) on säännöllinen, 12 m halkaisijaltaan ja 2 m korkeudeltaan. Keskellä on 3 m:n läpimittainen kuoppa, jossa kasvaa mänty.

Eästä 40 m länsilounaaseen hiukan alempana rinnteessä on soikea vare (2), jonka halkaisija on itä-länsisuunnassa 10 ja pohjois-eteläsuunnassa 6.5 m. Korkeus on metri. Vareessa on runsaasti liuskakiveä. Keskellä on laakea syvennys.

Aikaisemat havainnot:

Högman on käsitellyt peräkkäin 9 Ketunnummen ja Kylmäkorvenkallion vareita, jotka maanomistus-suhteiden vuoksi ja muutenkin toisistaan erotettavina kokonaisuuksina olen jakanut kolmeen ryhmään: mj. 32:een, mj. 33:een ja mj. 35:een Ryhmien sisäinen numerointi poikkeaa hieman Högmanin noudattamasta järjestyksestä. Tämän kertomuksen mj. 32:n vare 4² = Högmanin s. 41:n vare 6, 2¹ = 7. Lindelöf s. 198. not 36,35

Filmit: 25250, 25251

Merkitty 4. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 33. Kaksi varetta

Tila: Lauri 2³⁰

Omistaja: Maanviljelijä Hannes Laurila, Rauma, Vasarainen

Sijainti: Kylmäkorvenkallio, jolla vareet ovat, on 1500 m Vasaraisten kylän keskustasta, Kodisjoen ja Mihatullan tien risteyksestä itäkaakkoon, Ketunnummen eteläpuolella kohoava kallio.

Raasto: Vareet ovat jyrkästi luoteeseen viettävän kallion alalaidassa, josta alkaa kapea kostea havumetsäkaista. Vareet ovat kaltevilla pohjalla matalien mäntyjen keskellä.

Kuvaus: Korkeammalla oleva kaakkoisempi vare (1) on matala ja suurelta osalta hävitetty. Kiviä on 8 x 8 m:n alalla.

Aivan tämän alapuolella on 2 x 2 m:n suuruinen vareen jäännös (2). Maanomistajan mukaan molempien vareiden kiviä on 1800-luvun lopulla käytetty kivinavettojen tekoon.

Aikaisemmat havainnot: Katso vastaavaa kohtaa mj. 32:sta. Vare 1 = 8, 2 = 9. Lindelöf s. 198, n:o 37.38

Filmit: 25252, 25253

merkitty 7. karttaan. 20 m merenpinnan yläp.

Mj. 34. Kaksi kivirakennelmaa

Tila: Lauri 2⁵⁰

Omistaja: Maanviljelijä Hannes Laurila, Rauma, Vasarainen

Sijainti: Kivirakennelmat ovat Kylmäkorvenkalliolla 1500 m Vasaraisten keskustasta, Kodisjoen ja Nihatulan tien risteyksestä itäkaakkoon, aivan mj. 33:n lounaispuolella.

Raasto: Luoteeseen viettävä kallion rinne, jolla kasvaa männikköä.

Kuvaus: Viiden kiven varaan on asetettu 1 x 0.8 m:n suuruinen noin 35 cm:n paksuinen pyöreähkö kivilaaka. Jalustakivistä yksi on yksinään, muut kaksittain päällekkäin, joten ne muodostavat kolme "jalkaa".

Tästä 25 m etelään hieman korkeammalla on kuuden kiven varaan asetettu pitkänomainen 1.3 x 0.6 m:n suuruinen 30cm:n paksuinen kivi, joka on 55 cm:n korkeudella maasta.

Tämän kummallakin puolella on ollut samantapainen rakennelma, jotka puuseppä Laine muistaa nähneensä.

Filmit: 25254, 25255

merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 35. Kuusi varetta

Tila: Uusitalo

Omistaja: Maanviljelijä Lauri Sainio, Rauma, Vasarainen

Sijainti: Vareet ovat Kylmäkorvenkalliolla 1500 m Vasaraisten kylän keskustasta, Kodisjoen ja Nihatulan tien risteyksestä, itäkaakkoon mj. 34:n lounaispuolella.

- Maasto:** Vareet ovat kallion luoteisreunalla, joita on laaja näköala yli peltoaukean. Kallion laki on tasaisenko, jäkälän ja sammalen peittämä, ja sillä kasvaa harvassa mäntyjä.
- Kuvaus:** Korkeimmalla olevat vareet ovat muita suurempia. Niistä koillisempi (1) on halkaisijaltaan 11 m ja korkeudeltaan 2.5 m. Keskellä on kaksi syvennystä, joita on pengottu äskettäin.
- Tästä 30 m etelälounaaseen on toinen suuri vare (2), jyrkkäseinäinen, 14 m:n läpimittainen ja 2.5 m:n korkuinen. Keskellä on 5 m:n läpimittainen syvennys.
- Tästä 20 m lounaaseen on matala soikea loiva-reunainen vare (3), jonka pituus on pohjois-eteläsuunnassa 8 ja itä-länsisuunnassa 6.5 m. Keskustaa on kaivettu. Reunakehän jäännöksenä on muutamia suuria kiviä.
- Tästä 20 m lounaaseen on matala laakea vare (4), jonka halkaisija on itä-länsisuunnassa 6.5 ja pohjois-eteläsuunnassa 4.5 m. Kiekkakiveä on käytetty paljon.
- Vare 1:stä 20 m pohjoisluoteeseen on alemmalla kallionkielekkeellä kaksi varetta. Näistä läntisempi (5) on soikea: halkaisija on itä-länsisuunnassa 8 ja pohjois-eteläsuunnassa 5 m. Keskellä on 4 x 1.5 m:n suuruinen suorakulmainen kallion pintaan ulottuva aukko. Kiviä vareessa on vain yhdessä tai kahdessa kerroksessa.
- Itäinen vare (6) on tehty suurista kivistä, jotka on vieritetty hajalleen. Halkaisija on 5 ja korkeus 0.5 m.
- Aikaisemmat havainnot:** Katso, vastaavaa kohtaa nj. 32:sta. Vare 1 = 1, 2 = 2, 3 = 3. 4, 5 ja 6 eivät ole identifioitavissa, sillä Högmanin ilmansuunnan määritykset ovat osaksi paikkansa pitämättömiä. Jokin kolmesta viimeksi mainitusta vareesta puuttuu Högmanin luettelosta.
- Filmit:** 25256, 25257, 25258, 25259, 25260, 25261
Merkitty 7. karttaan. Vareet 1 ja 2 25 m, 3 - 6 20 m merepinnan yläp.
- Nj. 36.** Kolme varetta
- Tila:** Kylänpää
- Omistaja:** K. Kylänpään perikunta, Rauma, Vasarainen
- Sijainti:** Vareet ovat Kylmäkorvenkalliolla 1500 m Vasaraisen keskustasta, Kodisjoen ja Nihattulan tien risteyksestä, itäkaakkoon nj. 35: lounaispuolella.
- Maasto:** Vareet ovat kallion lounaisrinteellä pienellä kumpareella mäntien keskellä.

Kuvaus: Itäisin vare (1) on halkaisijaltaan 5 ja korkeudeltaan 0.5 m. Suurin osa siihen käytetyistä kivistä on kautionaisia.

Tästä 20 m länsilounasseen on vierelläkin kaksi pientä varettta (2, 3). Kaakkoisemman halkaisija on 4.5, luoteisemman 6.5 m. Molemmat ovat matalia ja joka suuntaan rajoitettuja.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 37, Lindelöf s. 198, n:o 59-41

Filmit:

25262, 25263, 25264

Merkitty 7. karttaan. 15 m merenpinnan yläp.

Nj. 37.

Vare

Tila:

Uusitalo 6⁵³

Omistaja:

Maanviljelijä Tuure Siivonen, Rauma, Vasarainen

Sijainti:

Vare on Kodisjoen maantien varrella tasan 9 km Raumalta pieneillä kalliolla 100 m tien länsipuolella.

Maasto:

Vare on matalalla laakealla kalliolla. Sitä ympäröi joka puolelta mäntytaimisto, joka rajoittuu kausimetsään.

Kuvaus:

Vareen halkaisija on 11 m ja korkeus 2 m. Keskellä on kuoppa, jonka halkaisija on yläreunassa 3 m. Varettta on ilmeisesti pengottu äskettäin. Kiviä on heitelty etenkin lounaissivustalle.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 30, Lindelöf s. 199, n:o 46

Filmi:

25265

Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Nj. 38.

Kaksi varettta

Tila:

Kestilä 3²²

Omistaja:

Maanviljelijä Heikki Uusitalo, Rauma, Vasarainen

Sijainti:

Vareet ovat Kodisjoen maantien varrella 9.5 km Raumalta 150 m tien pohjoispuolella.

Maasto:

Vareet ovat männikköä kasvavan kallion luoteeseen viettävällä rinteellä.

Kuvaus:

Suurempi, koillinen vare (1) on läpimitaltaan 13 m ja korkeudeltaan 2 m, jyrkkäreunainen ja tasalakinen. Keskellä on suppilomainen metrin syvyinen kuoppa.

Tämän lounaispuolella on 6 m:n läpimittainen 0.7 m:n koruinen vare (2), jonka keskellä on syvennys. Muutama kivi on vieritetty luoteispuolelle.

Aikaisemmat havainnot:

Högman s. 32, Lindelöf s. 199-200, n:o 49-50

Tutkimukset:

Högman v. 1891

Filmit:

25266, 25267

Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 39. Vare
Tila: Kestilä 3²²
Omistaja: Maanviljelijä Heikki Uusitalo, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vare on Kodisjoen maantien varrella 9,7 km Raumalta aivan maantien itäpuolella.
Maasto: Vare on kallioylängön luonaiskolkassa länteen viettävällä rinteellä sekametsän keskellä.
Kuvaus: Vare on 8 m:n läpimittainen ja metrin korkuinen. Laki on epätasainen, mutta mainittavampaa syvennystä ei ole. Luoteisreunalla on iso silmäkivi.
Filmi: 25268
Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 40. Vare
Tila: Kylänpää 3⁴
Omistaja: K. Kylänpään perikunta, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vare on Kodisjoen maantien varrella 9.5 km Raumalta 250 m tien koillispuolella.
Maasto: Vare on jyrkästi pohjoiseen laskevan kallion reunalla. Pohjoispuolella on peltoa, kalliomaasto jatkuu etelään ja itään päin.
Kuvaus: Varaan läpimitta on 8 m. Se on hieman kulmikas, 2 m:n korkuinen, tasalakinen ja jyrkkäseinäinen. Vaikuttaa siltä kuin kaakkoiskalmauksesta olisi ajettu kiviä pois.
Aikaisemmat havainnot: Högman s. 37, Lindelöf s. 198, n:o 42
Tutkimukset: Högman 1891
Filmi: 25269
Merkitty 7. karttaan. 30 m merenpinnan yläp.

Mj. 41. Kaksi vareta
Tila: Kulju 4¹⁸
Omistaja: Maanviljelijä Eino Hanhula, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vareet ovat Kodisjoen maantien varrella 9.5 km Raumalta 100 m tien länsipuolella.
Maasto: Kuljun kallio, jolla vareet ovat, on muualla paitsi idässä peltoon rajoittuva matalahko kalliomäki, jolla kasvaa mäntyjä.
Kuvaus: Itäisempi vare (1) on aivan muodottomaksi pengottu. Halkaisija on pohjois-eteläsuunnassa 15.5 ja itä-länsisuunnassa 18 m, korkeus on 2 m. Kiviä on vyörytetty valtavat määrät joka puolel-le. Högmanin mukaan paikalla piti olla kolme vareta; ilmeisesti yksi on jäänyt länsisyrrjälle vieritetyn kivimassan alle. Keskuksaan on kairattu useita kuoppia, joihin on viskeltu tiilikiven ja salaojaputkien kappaleita ym. jätteitä.

Estä 10 m länteen on 7 m:n läpimittainen vare (2), jonka korkeus on 0.5 m. Keskustaa on pengottu kallion pintaan asti. Näkyvissä on suuri silmäkivi ja muutama tasasyrjäinen graniittipaasi. Hiikkakiveä on runsaasti.

Aikaisemmat havainnot:

Högnan s. 28, Lindelöf s. 199, n:o: 43-45

Filmit:

25270, 25271, 25272

Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Kj. 42.

Vare

Tila:

Kulju 4¹⁸

Omistaja:

Maanviljelijä Eino Hannula, Rauma, Vasarainen

Sijainti:

Vare on Kodisjoen maantien varressa 10 km Raumalta, 400 m tiestä länsiluoteeseen.

Maasto:

Vare on matalalla kallionkumpareella, jonka koillispuolella on peltoa, muualla kallioista metsää.

Kuvaus:

Vareessa on kiviä 9 m:n säteellä, mutta alkuperäinen koko ei varmaankaan ole ollut näin suuri. Korkeus on noin metri. Itäisivustaa on hajotettu laajimmalle. Keskellä on syvä kuoppa.

Filmi:

25273

Merkitty 7. karttaan. 22.5 m merenpinnan yläp.

Kj. 43.

Kaksi varetta

Tila:

Aro 6⁰

Omistaja:

Maanviljelijä Juhani Maatela, Rauma, Vasarainen

Sijainti:

Vareet ovat Pitkäjärven ja Salijärven välisessä maastossa. Paikalle pääsee kääntymällä Kodisjoen tieltä Pitkäjärvelle vievälle metsätielle.

Maasto:

Vareet ovat kalliolla, joka kohoaa 250 m Salijärvestä eteläkaakkoon. Kallio jatkuu itään päin, muilla suunnilla on suota ja vesijättömaata.

Kuvaus:

Pohjoisempi vare (1) on 12 m:n läpimittainen. Se on poikkeuksellisen korkea, länsisyryltä 3 m. Keskellä on kaksi aukkoa, joista syvämpi on metrin syvyinen.

Estä 15 m etelään on hiukan korkeammalla 11 m:n läpimittainen vare (2), jonka korkeus on 1.5 m. Keskellä on 4 m:n läpimittainen loivareunainen syvennys.

Aikaisemmat havainnot:

Högnan s. 30, Lindelöf s. 199, n:o: 47-48

Filmit:

25274, 25275

Merkitty 7. karttaan. 22.5 m merenpinnan yläp.

Mj. 44. Vare
Tila: Aro 6⁶
Omistaja: Maanviljelijä Juhani Haatela, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vare sijaitsee Pitkäjärven koillisokkassa Kodisjoen tieltä kääntyvän Pitkäjärven metsätien itäpuolella.
Maasto: Vare on Pitkäjärven itä- ja koillispuolella kohoavan kallion luoteisrinteellä. Se on loivasti kaltevalla pohjalla harvan männikön keskellä.
Kuvaus: Vare on soikea: halkaisija on koillis-lounais-suunnassa 8.5 ja luoteis-kaakkoisuunnassa 6 m. Korkeus on 0.4 m.
Aikaisemmat havainnot: Högnan s. 26. Lindelöt s. 200 n:o 52
Tutkimukset: Högnan v. 1891
Filmi: 25276
Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 45. Vare
Tila: Uusimaa 6³³
Omistaja: Maanviljelijä Vihtori Helleaho, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vare sijaitsee Pitkäjärven koillisokkassa Kodisjoen tieltä kääntyvän Pitkäjärven metsätien itäpuolella.
Maasto: Vare on Pitkäjärven itä- ja koillispuolella kohoavan kallion luoteisrinteellä loivasti kaltevalla pohjalla tiheän kuusikon keskellä.
Kuvaus: Vare on erittäin säännöllinen ja hyväkuntoinen, ilmeisesti siinä asussa, johon se Högnanin suorittamien tutkimusten jälkeen on koottu. Läpimitta on 7.5, reunat on ladottu pystysuoriksi ja metrin korkuisiksi. Laki on hieman kupera. Ulkosyrjällä kiertää suurista kivistä rakennettu matala reunus.
Aikaisemmat havainnot: Högnan s. 26. Lindelöt s. 200, n:o 51
Tutkimukset: Högnan v. 1891
Filmit: 25277, 25278
Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

Mj. 46. Vare
Tila: Vuorela 3⁸
Omistaja: Maanviljelijä Gunnar Sainio, Rauma, Vasarainen
Sijainti: Vare on Kodisjoen maantien varrella 10 km Raumalta 600 m tien itäpuolella Vuorelan taloon vievän tien vieressä.

Maasto: Vare on jyrkkärinteisen kallion länsikärjessä. Kallion pohjoispuolella on kosteaa havumetsää, eteläpuolella peltoa.

Kuvaus: Vare on 8 m:n läpimittainen ja 0.8 m:n korkuinen. Sen keskustassa on laaja kallion pintaan ulottuva syvennys. Kiviä on vieritetty alas rinnettä pitkin.

Filmi: 25279

Kerkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan yläp.

ANTTILA

Vareet

Mj. 47. Neljä vareetta

Tila: Köymäri

Omistaja: Maanviljelijä Matti Köymäri, Rauma, Anttila

Sijainti: Högmanin mukaan vareet sijaitsevat Vilovuorella Köyhäjärven itäpuolella 6 km talosta etelään. Talonväestö kukaan ei osannut näyttää vareiden sijaintia vanhasta pitäjänkartasta edes suunnittain. Koska Anttilan kylän eteläosa on tietöntä ja asumatonta, jäivät vareet oppaan puuttuessa tarkastamatta.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 70, Lindelöf s. 196, nro 4-7.

KULAMAA

Vareet

Mj. 48. Vare, paikallinen nimi Pinaron vare

Tila: Helkkilä 3³

Omistaja: Maanviljelijä Viljo Roslund, Rauma, Kulamaa

Sijainti: Vare on Pinaron vuorella 1400 m Helkkilän talosta etelään paikalla, josta Kulamaan ja Vermuntilan raja, ns. Satakunnan raja, kääntyy kohti lounaista.

Maasto: Vare on jyrkän Pinaron pohjoisreunalla korkeimmalla kohdalla. Sen vieressä kasvaa tukevia mäntyjä.

Kuvaus: Vare on 8 m:n läpimittainen ja metrin korkuinen. Se on erittäin huonokuntoinen; kiviä on kuljeteltu kalliolle useiden metrien päähän. Etelälaidassa on näkyvissä reunakehä, joskin kiviä on viskeltu sen ulkopuolelle. Suurin osa kivistä on punaista graniittia, samaa kuin vuorikin. Varaan keskustaa on pengottu joka puolelta, mm. siinä ollut rajamerkki on kadettu ja siirretty paikoiltaan.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 67, Lindelöf s. 195-196, n:o 3
Filmi: 25280
Merkitty 9. karttaan.

Nj. 49. Kaksi vareetta
Tila: Helkkilä 3³
Omistaja: Maanviljelijä Viljo Roslund, Rauna, Kulamaa
Sijainti: Vareet sijaitsevat Taarnalhon vuorella Kulamaan ja Vermuntilan rajalla, ns. Satakunnan rajalla, 900 m nj. 48:sta lounaaseen.
Maasto: Vareet ovat Taarnalhon vuoren pohjoislaidassa 6 - 7 m korkean jyrkänteen reunalla. Maasto kohoaa kaakkoon päin.
Kuvaus: Lounainen vare (1) on 5 m:n läpimittainen ja 0.5 m:n korkea. Suurin osa kivistä on vieritetty jyrkänteeltä alas.

Tästä 30 m koilliseen oleva vare (2) on hyvin pieni ja epämääräinen, koska senkin kivistä valtaosa on syösty rotkoon. Läpimitta on 2.5 ja korkeus 0.4 m. Maanviljelijä Roslund muistaa, että vareet 30 - 40 vuotta sitten vielä olivat kumossa.

Aikaisemmat havainnot: Högman s. 67, Lindelöf s. 195, n:o 1-2
Tutkimukset: Högman v. 1891
Filmit: 25281, 25282
Merkitty 9. karttaan.

Högmanin luetteloon merkittyä Helkkilän talon metsässä 1.5 km Hiittenkiukeannumesta ja 1.5 km merenrannasta lähellä Grönmanin torppaa olevaa vareetta en kyselyistä huolimatta saanut tietooni. Ainakin etäisyys merenrannasta on väärä; Helkkilän maat ovat noin 5 km:n päässä merestä. Högman s. 2

Irtolöytöjä: Verkonpaino, säilytteillä Kulamaan kansakoulussa, löytänyt Niilo Söderman noin v. 1936-37 Vanalan maalta. Merkitty 9 karttaan n:olla 1.
Reikäkivi, säilytteillä Kulamaan kansakoulussa, löytänyt Ritva Lähteenmäki v. 1938 Kaljasjoen pohjasta. Merkitty 9. karttaan n:olla 2.

VERMUNTILA

Vareet

Mj. 50. Kolme vareetta
Tila: Rihtmäen Perkkio 1¹⁸
Omistaja: Esko Mattila, Rauma
Sijainti: Ritakallio, jolla vareet ovat, sijaitsee 2.5 km Turun pikatien ja Vermuntilan tien risteyksestä etelälounaaseen. Kallion kautta kulkee luoteis-kaakkoissuuntainen Takavilon metsäraja.
Maasto: Ritakallio on soisten metsien keskellä kohoava melko tasalakinen kallio.
Kuvaus: Pohjoisin vare (1) on suurin, 12 m:n läpimittainen ja 2 m:n korkuinen. Keskellä on lounaiskoillissuuntainen laakea syvennys, jonka reunoilla on paasiarkkuun kuuluneita suoraseinisiä paasia.
Tässä melkein kiiani eteläpuolella on pieni matala 3 m:n läpimittainen vare (2).
Vare 1:stä 5 m itäkaakkoon on 7 m:n läpimittainen 0.5 m:n korkuinen vare (3). Kaikissa vareissa on paljon kulmikkaita kiviä. Ne on ilmeisesti kerätty kalliolta, jonka pinnassa on suoraviivaisia halkeamia.
Aikaisemmat havainnot: Hackman 1909, *Lindelöt s. 196, n:o 8-11*
Filmi: 25283
Merkitty 9. karttaan.

Mj. 51. Vare
Tila: Tapani 7¹
Omistaja: Maanviljelijä Veikko Tapani, Vermuntila
Sijainti: Vare on Ritakalliolla 2.5 km Turun pikatien ja Vermuntilan tien risteyksestä etelälounaaseen, 80 m mj. 50:stä itään.
Maasto: Ritakallio on soisten metsien keskellä kohoava melko tasalakinen kallio. Vare on itälaidalla jääkauden kasaaman kivikon vieressä.
Kuvaus: Vare on 11 m:n läpimittainen ja 2.5 m:n korkuinen, jyrkkäseinäinen. Keskellä on kaksi syvennystä.
Aikaisemmat havainnot: Hackman 1909
Filmi: 25284
Merkitty 9. karttaan.

Nj. 52. Kolme vareetta
Tila: Rihala 3²²
Omistaja: Maanviljelijä Kosti Rihala, Vermuntila
Sijainti: Vareet sijaitsevat 1300 m eteläkaakkoon Turun pikatien ja Vermuntilan tien risteyksestä
Maasto: Vareet ovat matalahkon kallion länsi-luoteiskärjessä, korkeimmalla kohdalla. Impärrillä kasvaa havumetsää, lounaassa on kapean metsäkaistan takana peltoa.
Kuvaus: Luoteisin vare (1) on läpimitaltaan 5 m ja korkeudeltaan 0.5 m; keskellä on syvennys. Tästä 10 m kaakkoon on ryhmän suurin vare (2). Sen halkaisija on itä-länsisuunnassa 11 ja pohjois-eteläsuunnassa 7 m. Keskellä on pitkänomainen syvennys. Varaan korkeus on 1.5 m. Aivan tämän itäpuolella on pieni 4 m:n läpimittainen vare (3), jonka korkeus on 0.5 m. Reunakehä on näkyvissä.
Filmit: 25285, 25286, 25287
Merkitty 9. karttaan.

Nj. 53. Vare
Tila: Terola
Omistaja: Maanviljelijä Niilo Pälänen, Vermuntila
Sijainti: Nuuskinkallio, jolla vare on, on ⁶⁵⁰ 200 m ^{eteläkaakkoon} lounaaseen paikalta, jossa Vermuntilan - Lahdenvainion tie ylittää Rauman mlk:n ja Pyhäjärven pitäjänrajan.
Maasto: Vare on länteen ja luoteeseen jyrkästi laskevan Nuuskinkallion laidassa, huippua alempana.
Kuvaus: Vare on 9 m:n läpimittainen ja 1.5 m:n korkuinen, melko hyväkuntoinen. Keskustaa on nieman pengotettu ja hiekkakivilaakoja kerätty syrjään.
Aikaisemmat havainnot: V. Luho 1952
Filmi: 25288
Merkitty 9. karttaan.

Irtolöytö Rauman m. 1908. Bronssinen onselkeltti, löytäneet työmiehet Juhon Valtonen ja Karl Impola Köykön ja Piirikan talojen metsäpalstojen rajalta Takavilosta. Löytöpaikan, joka on merkitty 9. karttaan, on Hackman tutkinut v. 1909.

Rautakautiset kumpukalmistot

Nj. 54 Hautakumpu
Tila: Kallio
Omistaja: Maanviljelijä Kaiku Kajantola, Vermuntila
Sijainti: Kumpu sijaitsee Vermuntilan - Lahdenvainion tieltä Laurikkalan kautta Rehelmäjärven rantaan vievän tien varrella 250 m Laurikkalan talosta pohjoisluoteeseen.
Maasto: Kumpu on koilliseen viettävällä loivalla mäenrinteellä, jonka pohjoispuolella on peltoa, muualla metsää. Rinteessä kasvaa komeaa männikköä.
Kuvaus: Kumpu on 9 m:n läpimittainen ja 0.5 m:n korkuinen. Se on ladottu suurehkoista kivistä, joiden joukossa on paljon hiekkakiveä. Kumpu on kokonaan sammalen peittämä, mutta erottuu maastosta melko hyvin.
Aikaisemmat havainnot: V. Luho 1952
Filmi: 25289
Merkitty 7. karttaan. 25 m merepinnan yläp.

Nj. 55. Salisuonmäen kumpukalmisto
Tila: Laurikkala 1²
Omistaja: Maanviljelijä Toivo Laurikkala, Vermuntila
Sijainti: Kalmisto sijaitsee Vermuntilan - Lahdenvainion tieltä Laurikkalan kautta Rehelmäjärven rantaan vievän tien molemmiin puolin 400-500 m Laurikkalan talosta koilliseen.
Maasto: Salisuonmäki on kalliainen melkein pauton mäki, jonka kaakkoisrinne on kostean kuusimetsän peittämä ja laskee märkeen notkelmaan. Kallion ja notkelman väliin jäävässä vyöhykkeessä ovat kummut kolmena ryhmänä.
Kuvaus: Läntinen ryhmä (kummut 1 - 3, numerointi Luhon):
1. tutkittu kumpu, läpimitta 6 - 7 m, rajoiltaan epäsäännöllinen, eteläreunalla suuria kiviä, hakkuujätteen peittämä, filmi 25290,
2. kalliomaaston eteläreunalla mutta maapohjalla, läpimitta 4.5 m, laakea ja säännöllinen, sammalen peittämä,
3. suurten kivien välissä, läpimitta noin 3 m, matala, epäsäännöllinen.
Keskimmäinen ryhmä (kummut 4 - 7, 15 - 19):
4. läpimitta 4 m, matala, sammaltunut,
5. läpimitta 3.5 m, säännöllinen, länsireunalla suuri silmäkivi,

6. läpimitta 3 m, matala, ladottu suuren kiven pohjoispuolelle,
7. läpimitta 5.5 m, hajallinen, pengotun tuntainen,
15. läpimitta 5 m, korkeus 0.8 m, paljon kiviä näkyvissä,
16. ei erottunut maastosta,
17. läpimitta 2.5 m, epäsäännöllinen, kaakkoisreunalla silmäkivi,
18. läpimitta 2.5 m, matala ja huomaamaton, eteläreunalla silmäkivi,
19. läpimitta 3 m, säännöllinen, eteläreunalla silmäkivi, puuttuu luholta.

Koillinen ryhmä (kunnut 8 - 14):

8. läpimitta 6 m, kunnan päällä irrallisia tietä raivattaessa heitettyjä kiviä, pohjoisreunassa suuri maakivi, paljon hiekkakivilaakoja, osaksi sammalen peitossa, filmi 25291,
9. läpimitta 4 - 6 m, soikea ja säännöllinen, korkeus 0.5 m, sammaltunut, filmi 25292,
10. läpimitta 4 m, pöyreähkö, korkeus 0.5 m, pinta epätasainen, kiviä hiukan näkyvissä,
11. läpimitta 5.5 m, laakea, paljon hiekkakivilaakoja,
12. läpimitta 2 m, matala, silmäkivenä punagranittinen paasi,
13. läpimitta 4.5 m, laakea; melkein tässä kiinni kaksi pientä röykkiötä,
14. läpimitta 5 m, korkeus 0.5 m.

Aikaisemmat

havainnot: H. Salmo, V. Luho ¹⁹⁵¹ 1952

Tutkinukset: V. Luho v. 1952 (1. kumpu)

Löydöt: KM 12846, 13070:1-2

Filmit: 25290, 25291, 25292

Merkitty 7. karttaan. Erikoiskartta n:o 2.
20 m merenpinnan yläp.

Mj. 56.

Kumpukalmisto

Tila:

Laurikkala 1²

Omistaja:

Maanviljelijä Toivo Laurikkala, Vermuntila

Sijainti:

Kalmisto sijaitsee Vermuntilan - Mahdenvainion tieltä Laurikkalan kautta Rehelmäjärven rantaan vievän tien pohjoispuolella noin 200 m mj. 55:stä itään.

Maasto: Kalmisto on kostean havumetsän peittämällä hiukan kaakkoon viettävällä rinteellä, jonka läntisemmästä Salisuonmäen kalmistosta (mj. 55) erottaa kostea notkelma.

Kuvaus: 1. kumpu on kaakkoisin, läpimitta 4 m, säännöllinen, matala,
2. tästä 5 m luoteeseen, läpimitta 3 - 4 m, epäsäännöllinen,
3. tästä 20 m länsiluoteeseen, läpimitta 6 m, laakea, erittäin säännöllinen, filmi 25293,
4. tästä 25 m länsiluoteeseen, läpimitta 5 m.
Kaikki kummut ovat sammaltuneita ja vaikeasti havaittavissa.

Filmi: 25293
Merkitty 7. karttaan. 20 m merenpinnan yläp.

Mj. 57. Kumpukalmisto

Tila: Lavi

Omistaja: Maanviljelijä Reimo Lavi, Vermuntila

Sijainti: Kalmisto sijaitsee Vermuntilan - Lahdenvainion tieltä Lavin kautta Rehelmäjärven rantaan vievän tien pohjoispuolella 350 m Rehelmäjärven rannasta.

Maasto: Kalmisto on hieman pohjoiseen viettävällä tasaisella kangasmaalla, jolla kasvaa etupäässä kuusia. Lännessä ja kaakossa on pienen töyrän alla peltoa.

Kuvaus: 1. kumpu on kaakonpuoliselle Hylkälän niitylle viettävällä rinteellä. Läpimitta on 7 m, mutta kiviä on vierinyt alemmaksikin rinteeseen. Korkeus 0.7 m,
2. läpimitta 2.5 m, säännöllinen, kokonaan sammaltunut,
3. soikea: läpimitta 3 - 4 m, osa kivistä näkyvissä,
4. läpimitta 7 m, suuri ja komea, korkeus 0.8 m, reunoilta pengottu, filmi 25294,
5. läpimitta 5 m, korkeus 0.5 m, säännöllinen,
6. soikea: läpimitta 3 - 4 m, matala, filmi 25295,
7. soikea: läpimitta 3 - 4 m, kiviä hiukan näkyvissä.

Filmit: 25294, 25295

Merkitty 7. karttaan. Erikoiskartta n:o 3.
20 m merenpinnan yläp.

Mj. 58. Kumpukalmisto
Tila: Lavi
Omistaja: Maanviljelijä Heimo Lavi, Vermuntila
Sijainti: Kalmisto sijaitsee Vermuntilan - Lahdenvainion tieltä Lavin kautta Mehelnjärven rantaan vievän tien molemmiin puolin 150 m Mehelnjärven rannasta, 250 m itäkoilliseen mj. 57:stä.
Maasto: Kalmisto on mänty- ja koivataimistoa kasvavalla kappalla Mehelnjärven rantaan ulottuvalla alueella. Pohjoispuolella on kallio, lännessä lylkälhon niitty.
Kuvaus: 1. kumpu on koillisia, kivetty alue on halkaisijaltaan 5 m, mutta 0.5 m:n korkuinen ja 2.5 m:n läpimittainen keskusta erottuu muuta korkeampana. Kivet ovat selvästi näkyvissä. Filmi 25296.
2. tästä 30 m lounaaseen pitkänomainen matala kumpu, itä-länsisuunnassa 6 ja pohjois-eteläsuunnassa 3.5 m,
3. aivan tämän pohjoispuolella, läpimitta 6 m, korkeus 0.5 m, ladottu suurten kivien väliin,
4. aivan tämän länsipuolella, läpimitta 6 m, ladottu hyvin suuren kiven pohjoispuolelle. Silmäkiven sivuillakin on kiveystä, mutta kummun korkein kohta, 0.7 m, on kiven koillisreunalla. Filmi 25297.
5. tästä 10 m eteläkaakkoon, läpimitta 5 m, matala.
Aikaisemmat havainnot: V. Luho 1952
Filmit: 25296, 25297
Merkitty 7. karttaan. 17.5 m merenpinnan ylläp.

Mj. 59. Kumpukalmisto
Tila: Uusi-Laivoranta
Omistaja: J. Valpolan perikunta (rouva Anni Valpola, Vermuntila)
Sijainti: Kalmisto sijaitsee Vermuntilan - Lahdenvainion tieltä Lavin kautta Mehelnjärven rantaan vievän tien kaakkoispuolella 700 m Lavin talosta koilliseen, 100 m Pyhäramman rajalta länteen.
Maasto: Kalmisto on havumetsä kasvavalla kalliisella mäellä. 1. kumpu on etelään viettävällä rinteellä, muut ylempänä tasaisella maalla.
Kuvaus: 1. kumpu on 6 m:n läpimittainen ja metrin korkuinen, säännöllinen, osa kivistä näkyvissä,
2. tästä 30 m pohjoisluoteeseen, läpimitta 5 m, matala, säännöllinen,
3. tästä 10 m pohjoiskoilliseen, läpimitta 6 m, korkeus metri, piata epätasainen.
Kaikki kummut ovat koskenattomia.
Merkitty 7. karttaan. 25 m merenpinnan ylläp.

Mj. 60. Kurkisuon kumpukalmisto
Tilat: Tiirikka, Kylä-Hinno 4³⁴, Laurila 4¹⁴
Omistajat: Antero Tiirikka, Rauma,
maanviljelijä Veikko Tapani, Vermunttila,
maanviljelijä Toivo Aaltonen, Vermunttila
Sijainti: Kurkisuon sijaitsee 2 km 200 m Turun pikatien
ja Vermunttilan tien risteyksestä etelään.
Pikatieltä pääsee paikalle ns. Retken tietä.
Maasto: Kumpukalmisto on Kurkisuon länsipuolella ole-
valla mäellä. Kumpu 1 on mäen eteläreunalla
hakkuualueen reunassa, kummut 2 - 8 siitä poh-
joiseen kuusimetsän peitossa, kummut 9 - 12
avoimella paikalla mäen korkeimmalla kohdalla
ja kumpu 13 lännempänä kuusikon sisässä.
Kuvaus: Kummut 1 - 8 (A. Tiirikan omistamat):
Kumpu 1, 5 m:n läpimittainen, koskematon, samma-
len ja hakkuujätteen peitossa,
2. läpimitta 8 m, korkeus 1 m, reunoilta pen-
gottu, tehty miltei yksinomaan punaisista hiek-
kakivilaaoista,
3. läpimitta 6 m, koillispuoli kokonaan kaivet-
tu, paljon hiekkakiveä, filmi 25298,
4. edellisessä kiinni, läpimitta 5 m, matala,
pengottu,
5. kokonaan hajoitettu kumpu,
6. läpimitta 1.5 m, ladottu kahden suuren kiven
varaan, koskematon,
7. läpimitta 3 m, ladottu suuren silmäkiven
eteläpuolelle, koskematon,
8. läpimitta 3 m, korkeus 0.5 m, säännöllinen,
koskematon.
Kummut 9 - 10 (V. Tapanin omistamat):
9. läpimitta 9 m, matala ja säännöllinen, ruo-
hottunut,
10. läpimitta 5 m, laakea, rajoiltaan epäselvä,
ladottu kaltevalle rinteelle.
Kummut 11 - 13 (T. Aaltosen omistamat):
11. läpimitta 3 m, matala, silmäkivellinen,
12. läpimitta 6 m, laakea, paljon suuria kiviä
näkyvisä,
13. läpimitta 3 m, korkeus 0.5 m, säännöllinen,
katettu suurehkoilla pyöreillä kivillä.
Aikaisemmat havainnot: V. Luho 1952
Filmi: 25298
Merkitty 9. karttaan. Erikoiskartta n:o 4.

L I S Ä Y S

Seuraavissa tapauksissa Högmanin paikanmääritys on niin puutteellinen, että muinaisjäännösten löytäminen oli mahdollonta:

4 - 5 m:n mittaisen raunion jäännökset kalliolla Taka-alhon torpan vieressä 1.5 km Sorkan kylästä etelään. S. 8. Lindelöf S. 204, siv. 95

Maan tasalle vajonnut kiviainetatomus ja kivillä peitettyjä soikeanpyöreitä kumpuja Nurmistalon maalla (Högmanin ainoa maininta kummuista, jotka saattavat viitata kumpukalmistoon). S. 12.

(kaksi pyöreää ja)

Kolme nelikulmaista kivikasaa Taipalmaan talon maalla. S. 13. Lindelöf S. 204, siv. 96-99.

V A L O K U V A L U E T T E L O

25182	mj. 1.	Sorkka, Uola, Hiittenvareen kallio
25183	"	" " " vare idästä
25184	"	" " " vare etelästä
25185	mj. 2.	Uotila, Isovuoren vare idästä
25286	"	" " pohjoisesta
25187	mj. 3.	" , vare idästä
25188	"	" " koillisesta
25289	"	" " idästä
25190	mj. 4.	" , Matinhaan pohjoinen vare
25191	"	" " eteläinen "
25192	mj. 5.	" , " kumpu turpeen poistamisen jälkeen
25193	"	" " " koekaivauksen jälkeen
25194	mj. 6.	Tarvola, Rajamaan vare
25195	mj. 8.	Nihattula, Retkenvuoren vare
25196	mj. 9.	" , Kaskiston Myllykallion vare
25197	mj. 10.	" , " Riihivainiön kivikkoa
25198	"	" " " "
25199	"	" " " eteläinen vare
25200	"	" " " pohjoinen "
25201	mj. 11	" , Pruukinkallion koillinen vare
25202	"	" " lounainen "
25203	mj. 12	" , Manolaisniityn vare
25204	mj. 13	Kolla, Tuitinvuoren vareet pohjoisesta
25205	"	" " " lounaasta
25206	"	" " " läntinen vare lännestä
25207	"	" " " "
25208	"	" " " itäinen vare koillisesta
25209	"	" " " itäisen vareen eteläkulma ja läntinen vare
25210	mj. 14	" , Kartanon kaakkoinen vare
25211	"	" " " luoteinen "
25212	"	" " " pohjoinen "
25213	mj. 15	" , " Ruuhennan vare

25214	mj. 16	Kolla, Kuusisto, pohjoinen vare
25215	"	" , " , eteläinen "
25216	mj. 17	" , " , vare
25217	mj. 18	" , Kaupinvuori, läntinen vare
25218	"	" , " , itäinen vare
25219	mj. 19	" , Hongisto, vare n:o 4
25220	"	" , " , " 3
25221	"	" , " , " 2
25222	"	" , " , " 1
25223	mj. 20	" , " , pohjoinen vare
25224	"	" , " , keskimäinen vare
25225	"	" , " , eteläinen vare
25226	mj. 21	" , Harju, kiviröykkiö
25227	mj. 22	" , Rapajärvi, vare
25228	mj. 23	" , " , vare n:o 1
25229	"	" , " , " 2
25230	"	" , " , " 3
25231	mj. 24	Unaja, Männikkö, itäinen vare
25232	"	" , " , läntinen "
25233	mj. 25	Soukainen, Varustanvuori, vare
25234	"	" , " , kivikkoa
25235	mj. 26	" , Kotometsä, vare
25236	mj. 27	" , Rehelmä, vare
25237	"	" , " , vareelle johtava tietatomus
25238	mj. 28	" , Soukainen, eteläinen vare
25239	"	" , " , pohjoinen "
25240	mj. 29	" , Virtaniemi, vare n:o 1
25241	"	" , " , " 2
25242	"	" , " , " 3
25243	"	" , " , " 4
25244	mj. 30	" , Ruohola , vare n:o 1
25245	"	" , " , " 2
25246	"	" , " , " 3
25247	"	" , " , " 4
25248	"	" , " , " 5
25249	mj. 31	Vasarainen, Paavola, vare
25250	mj. 32	" , koulu-tila, itäinen vare
25251	"	" , " , läntinen "
25252	mj. 33	" , Lauri, kaakkoinen vare
25253	"	" , " , luoteinen "
25254	mj. 34	" , " , kivi-asetelma
25255	"	" , " , "
25256	mj. 35	" , Uusitalo, vare n:o 1
25257	"	" , " , " 2
25258	"	" , " , " 3
25259	"	" , " , " 4
25260	"	" , " , " 5
25261	"	" , " , " 6
25262	mj. 36	" , Kylänpää, " 1
25263	"	" , " , " 2
25264	"	" , " , " 3
25265	mj. 37	" , Isotalo, vare
25266	mj. 38	" , Kestilä, koillinen vare
25267	"	" , " , lounainen "
25268	mj. 39	" , " , vare
25269	mj. 40	" , Kylänpää, "
25270	mj. 41	" , Hannula, pohjoinen vare
25271	"	" , " , pohjoisen vareen lounais-reunaa
25272	"	" , " , eteläinen vare
25273	mj. 42	" , " , vare

25274	mj. 43	Vasarainen, Aro, pohjoinen vare
25275	"	" " eteläinen "
25276	mj. 44	" , " ; vare
25277	mj. 45	" , Helleaho, vare
25278	"	" , " , vareen reunaa
25279	mj. 46	" , Vuorela, vare
25280	mj. 48	Kulamaa, Helkkilä, Pinaron vare
25281	mj. 49	" , " , Tarnalhon läntinen vare
25282	"	" " " itäinen "
25283	mj. 50	Vermunttila, Rihtmäen Perkkö, Ritakallion vareet
25284	mj. 51	" , Tapani, Ritakallio, vare
25285	mj. 52	" , Pihala, vare n:o 1
25286	"	" , " , " 2
25287	"	" , " , " 3
25288	mj. 53	" , Berola, vare
25289	mj. 54	" , Kallio, hautakumpu
25290	mj. 55	" , Laurikkala, 1. kumpu
25291	"	" " 8. "
25292	"	" " 9. "
25293	mj. 56	" " 3. "
25294	mj. 57	" , Lavi, 4. kumpu
25295	"	" " 6. "
25296	mj. 58	" " 1. "
25297	"	" " 4. "
25298	mj. 60	" , Kurkisuo, 3. kumpu

Kartta liittyy
Rauman mlk:n
inventointi-
kertoamiseen

Spauno
siltä
maankin
jarrua
ladotta

11 m leveä
relviä näkyvä

Noin 3 m
leveä
alle 1 m
korkea

12 m
leveä

2 m
leveä

Suuri
kivi

A 4.

Rauman mlk, Taivola, Kertunmäen
kuult. historialliseen aikaan kuuluvat
kivvallit

Kerttu Hiltunen
1961

Rauman mlk, Vermuutila
Laurikkalan Salisoumman
rautakautinen kumpukaluste.
Kumpu n:o 1 on 430 m Laurik.
kalan asuinrakennuksesta poh-
joisluoteeseen, pääsuhteita 5.
Kartta liittyy Rauman mlk:n in-
ventointikarttamuotoon.

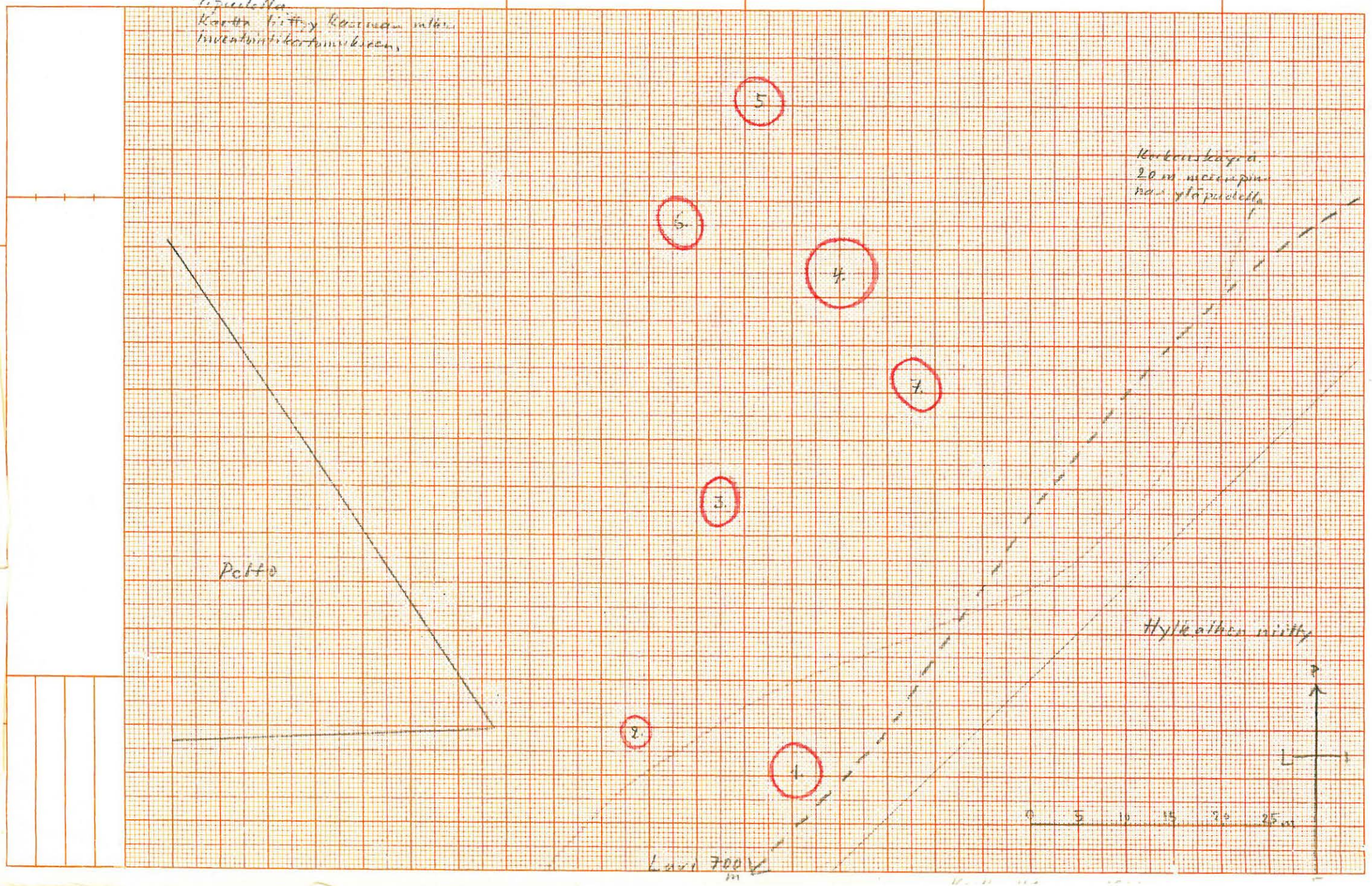
Erikoiskartta n:o 2.

Rauman mlk, Vermentila.
 Lavin rautakaivon kumpu-
 kaluista 700m Lavin talosta
 pohjoiskoilliseen. Pöytä-
 järven rantaan olevan tien lain-
 tejuurella.
 Kartta liittyy Rauman mlk:n
 luontomerkintöihin.

Erikoiskartta n:o 3

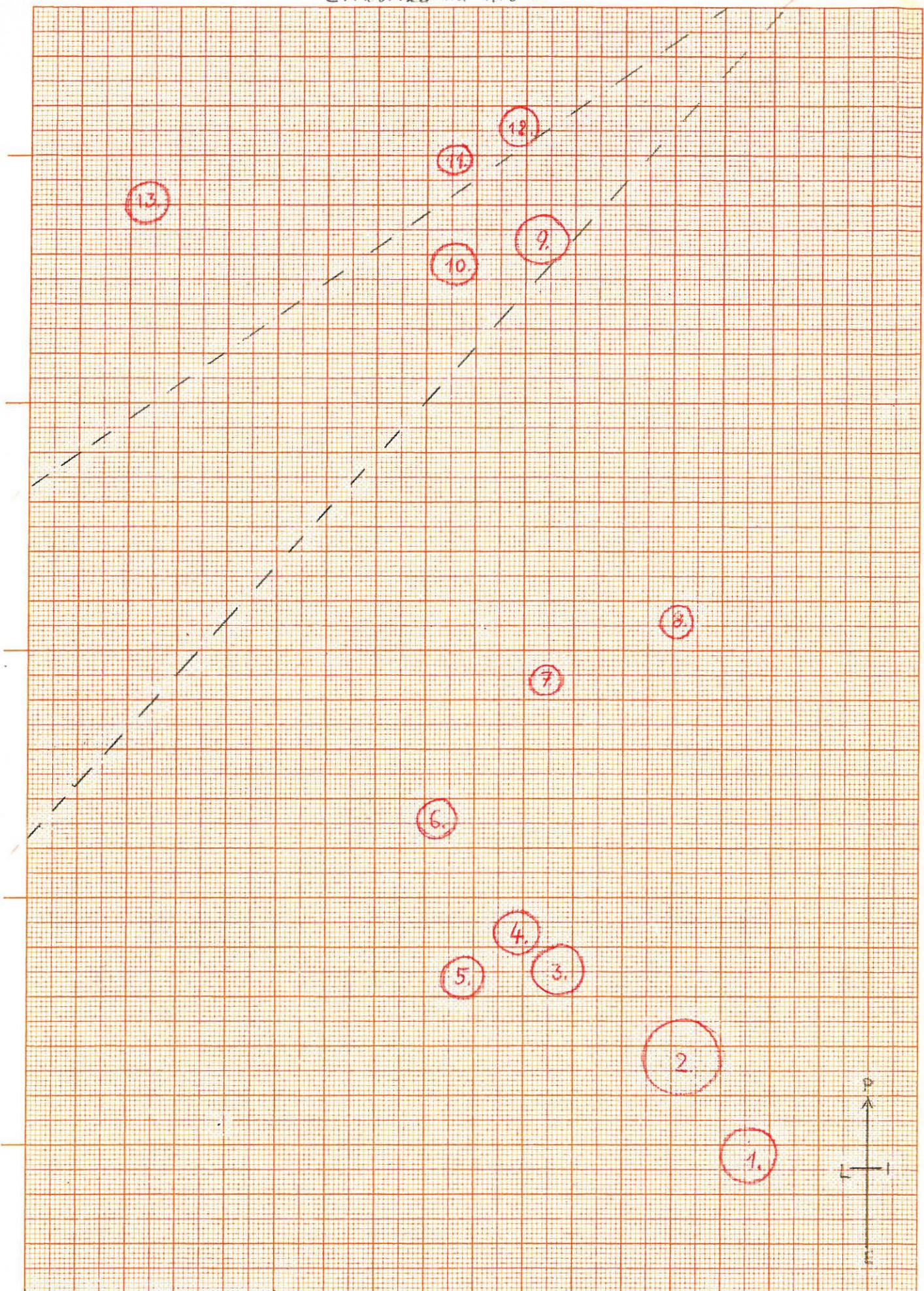
Korkeus kumpu
 20 m määrittäminen
 näytteenotuspaikalla

Pelto

Hylkeiden mitty

Lavin 700m

0 5 10 15 20 25 m

0 5 10 15 20 25 m
 Rauman mlk. Vermuntilan Kurkiseon
 rautakautinen kumpukalmisto.
 Kartta liittyy Rauman mlk:n inventointikarto-
 mukseen.

Piirtänyt
 Kartta H. Goussin 1988

25182 Sorkka, Uola, Hieten-
vareen kallio Mj. 1

25183 Sorkkan Uolan
vare idästä Mj. 1

25184 Sorkkan Uolan vare
etelästä Mj. 1

25185 Uotila, Isonvuoren
vare idästä Mj. 2

25186 Uotila, Isonvuoren
vare pohjoisesta Mj. 2

negatiivien numerot primarissa

25187 Uotila, vare idästä Mj. 3

25188 Uotila, vare koillisesta Mj. 3

25189 Uotila, vare idästä Mj. 3

25190 Uotila, Matinkaan
pohjoisen vare Mj. 4

25191 Uotila, Matinkaan
eteläisen vare Mj. 4

25192 Uotila, Matinkaan kumpu Mj. 5

25193 Uotila, Matinkaan
kumpu Mj. 5

25194 Tarvola, Rajamaan vare Mj. 6

25195 Nihattula, Retkenuoren vare Mj. 8

25196 Nihattula, Kaskiston Mylly-
kallion vare Mj. 9

25197 Nihattula, Kaskiston
Ruhivainion kivikkoa Mj. 10

25198 Nihattula, Kaskiston
Ruhivainion kivikkoa Mj. 10

25199 Nihattula, Kaskiston Rūhi-
vainion eteläinen vare Mj. 10

25200 Nihattula, Kaskiston
Ruhivainion pohjainen vare Mj. 10

25201 Nihattula, Pruukinkallion
kallion vare Mj. 11

25202 Nihattula, Pruukinkallion Mj. 11
lounainen vare

25203 Nihattula, Hanolainnityn Mj. 12
vare

25204 Kolla, Tuitinvuoren vareet Mj. 13
pohjoisesta

25205 Kolla, Tuitinvuoren vareet Mj. 13
lounaasta

25206 Kolla, Tuitinvuoren länti- Mj. 13
nen vare länneestä

25207 Kuin edellä Mj. 13

Mj. 11 ja 12 Kerttu Ikonen 1961
Mj. 13 M. Linkola 1960

25208 Kolla, Tuittivuoren itäosa Mj. 13
Vare koillisesta

25209 Kolla, Tuittivuoren itäosa Mj. 13
Vareen eteläkulmasta läntiseen
vare

25210 Kolla, Kartanon
kaakkinen vare Mj. 14

25211 Kolla, Kartanon
luseinon vare Mj. 14

25212 Kolla, Kartanon
pohjoisen vare Mj. 14

25213 Kolla, Kartanon
Ruukinmaan vare Mj. 15

Mj. 13 M. Linkola 1960

Mj. 14 ja 15 Kersti Ilkonen 1961

25214 Kolla, Kuusisto,
pohjoinen vare Mj. 16

25215 Kolla, Kuusisto,
eteläinen vare Mj. 16

25216 Kollan Kuusiston vare Mj. 17

25217 Kolla, Kaupinvuori
läntinen vare Mj. 18

25218 Kolla, Kaupinvuori,
itäinen vare Mj. 18

25219 Kolla, Hongiston 4. vare Mj. 19

25220 Kolla, Hongiston 3. vare Mj. 19

25221 Kolla, Hongiston 2. vare Mj. 19

25222 Kolla, Hongiston Mj. 19
1. vare

25223 Kolla, Hongisto, pohjoinen Mj. 20
vare

25224 Kolla, Hongisto, keskimäinen vare Mj. 20

25225 Kolla, Hongisto, eteläinen vare Mj. 20

25226 Kolla, Harjun kiviröykkiö Mj. 21

25227 Kolla, Rapajärven vare Mj. 22

25228 Kolla, Rapajärven vare 1. Mj. 23

25229 Kolla, Rapajärven vare 2 Mj. 23

25230 Kolla, Rapajärven vare 3 Mj. 23

25231 Unaja, Männikön itäinen vare Mj. 24

25232 Unaja, Männikön läntinen vare Mj. 24

25233 Soukainen, Varustanvuoren vare Mj. 25

25234 Soukainen, Varustanvuoren kivikko Mj. 25

25235 Soukainen, Kotometsän vare Mj. 26

25236 Soukainen, Rehelmä Mj. 27
vare ja sille johtava tiekatumus →

25237 Mj. 27

25238 Soukainen, Soukaisten
eteläinen vare Mj. 28

25239 Soukainen, Soukaisten
pohjoinen vare Mj. 28

25240 Soukainen, Virtaniemen
1. vare Mj. 29

25241 Soukainen, Virtaniemen
2. vare Mj. 29

25242 Soukainen, Virtaniemen
3. vare Mj. 29

25243 Soukainen, Virtaniemen
4. vare Mj. 29

25244 Soukainen, Ruoholan
1. vare Mj. 30

25245 Soukainen, Ruoholan
2. vare Mj. 30

25246 Soukainen, Ruoholan 3. vare Mj: 30

25247 Soukainen, Ruoholan 4. vare Mj: 30

25248 Soukainen, Ruoholan 5. vare Mj: 30

25249 Vasarainen, Paavolan vare Mj: 31

25250 Vasarainen, kouluilan itäinen vare Mj: 32

25251 Vasarainen, kouluilan läntinen vare Mj: 32

25252 Vasarainen, Laurin Kaakkinen vare Mj: 33

25253 Vasarainen, Laurin luoteinen vare Mj: 33

Rauman mlk:n inventointikertomus
Kuvakarttina II

25254 Vasarainen, Laurin
kiviasetelma Mj. 34

25253 Vasarainen Laurin
kiviasetelma Mj. 34

25256 Vasarainen, Uudentalon
1. vare Mj. 35

25257 Vasarainen, Uudentalon
2. vare Mj. 35

25258 Vasarainen, Uudentalon
3. vare Mj. 35

25259 Vasarainen, Uudentalon
4. vare Mj. 35

25260 Vasarainen, Uudentalon
5. vare Mj. 35

25261 Vasarainen, Uudentalon
6. vare Mj. 35

25262 Vasarainen, Kylänpään Mj. 36
1. vare

25263 Vasarainen, Kylänpään Mj. 36
2. vare

25264 Vasarainen, kylänpään Mj. 36
3. vare

25265 Vasarainen, Nontalon vare Mj. 37

25266 Vasarainen, Kestilän
kestilinen vare Mj. 38

25267 Vasarainen, Kestilän
lounainen vare Mj. 38

25268 Vasarainen, Mj. 39
Kestilän (Kylänpään) vare

25269 Vasarainen, Kylänpään Mj. 40
vare

25270 Vasarainen, Hannulan pohjoinen vare Mj: 41

25271 Vasarainen, Hannulan pohjoinen vare Mj: 41

25272 Vasarainen, Hannulan eteläinen vare Mj: 41

25273 Vasarainen, Hannulan vare Mj: 42

25274 Vasarainen, Aron pohjoinen vare Mj: 43

25275 Vasarainen, Aron eteläinen vare Mj: 43

25276 Vasarainen, Aron vare Mj: 44

25277 Vasarainen, Heleksen vare Mj: 45

25278 Vajarainen, Hellenhon varen reunaa Mj: 45

25279 Vajarainen, Vuorelan vare Mj: 46

25280 Kulamaa, Pinaron vare Mj: 48

25281 Kulamaa, Tarnalhon läntinen vare Mj: 49

25282 Kulamaa, Tarnalhon itäinen vare Mj: 49

25283 Vermuntila, Ritakallion vareet Mj: 50

25284 Vermuntila, Ritakallion vare Mj: 51

25285 Vermuntila, Pihalan 1. vare Mj: 52

25286 Vermunttila, Pihalan Mj: 52
2. vare

25287 Vermunttila, Pihalan Mj: 52
3. vare

25288 Vermunttila, Eerolan vare Mj: 53

25289 Vermunttila, Kallion Mj: 54
kumpu

25290 Vermunttila, Mj: 55
Laurikkalan 1. kumpu

25291 Vermunttila, Laurikkalan Mj: 55
8. kumpu

25292 Vermuntila, Laurikkalan Mj: 55
9. kumpu

25293 Vermuntila, Laurikkalan Mj: 56
3. kumpu

25294 Vermuntila, Lavin Mj: 57
4. kumpu

25295 Vermuntila, Lavin 6. Mj: 57
kumpu

25296 Vermuntila, Lavin 1. kumpu Mj: 58

25297 Vermuntila, Lavin 4. Mj: 58
kumpu

25298 Vermuntila, Kurkisuon Mj: 60
3. kumpu